

Paragraf 5

Ärendenummer KS2021/710

Detaljplan för ny skola med sporthall, Lillsidanskolan

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Detaljplanen antas.

Ärendet

Bakgrund

Kommunen har under åren 2020-2022 arbetat med förstudie och programhandling inför projektering av en ny grundskola med idrottshall som kan ersätta Västerledsskolan vars byggnader har nått slutet av sin livslängd. Den nya skolan har beslutats få namnet Lillsidanskolan.

Upplevelsenämnden respektive Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har godkänt och beställt projektering av samhällsbyggnadsförvaltningens fastighetskontor för att kunna söka bygglov för den nya skolan under våren 2023.

Den nya skolan ska inrymma grundskola F-9 med omkring 850 elever samt grundsärskola för 40 elever och träningsårskola för 40 elever.

För att möjliggöra den nya skolan behöver gällande detaljplan för skoltomten revideras, huvudsakligen vad gäller högsta höjd på byggnader och vilka ytor som får bebyggas.

Ärendets beredning

Arbetet med projektets programhandling har letts av fastighetskontoret i en tvärssektoriell arbetsgrupp med representanter för utbildningsförvaltningen, upplevelseförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningens olika avdelningar. Vissa avstämningar har löpande gjorts mot miljö- och byggnadsförvaltningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Efter genomförd granskning finns inga sakägare med kvarstående synpunkter. Några mindre justeringar har gjorts i plankartan utifrån hur projekteringen fortlöpt och handlingarna har uppdaterats med nyare illustrationen.

Mot bakgrund av att kommunen är markägare, byggherre och verksamhetsutövare i hela planområdet, ser inte samhällsbyggnadsförvaltningen behov av att i detaljplanen reglera mer än yttre ramar för hur högt tomten får bebyggas och var

byggnader får placeras. Utformning och gestaltning i övrigt regleras inte med planbestämmelser. Detta skapar en långsiktigt hållbar detaljplan och överlåter åt verksamheten att besluta om exakt utformning av byggnader och utemiljö. Ytterst avgörs gestaltungsambitionerna av det investeringsbelopp som kommunen beslutar avsätta till projektets genomförande.

Detaljplanens genomförandetid är 10 år. Skulle kommunen under den tiden vilja sälja del av kvartersmarken kan civilrättsligt bindande överenskommelser träffas med köparen angående utformning. Skulle det bli aktuellt med försäljning längre fram bör kommunen överväga att ta fram en ny detaljplan. I dagsläget finns dock inga signaler om att kommunen inte skulle äga och förvalta skolfastigheten inklusive idrottshall med fritidsgård under överskådlig tid.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till kommunstyrelsens beslut

Detaljplanen antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-01-16
Planbeskrivning, daterad 2023-01-16
Plankarta, daterad 2023-01-16
Utlåtande, daterad 2023-01-16
Samrådsredogörelse, daterad 2022-09-29

Yrkanden

Ulrika Ornbrant (C), Linda Johansson (S), Solweig Sundblad (S), Kristjan Valdimarsson (SD) och Per Elfving (KD) yrkar bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Upplevelsenämnden
Tekniska nämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Tobias Viberg
0171-62 62 84
tobias.viberg@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Detaljplan för ny skola, idrottshall och fritidsgård i västra stadsdelarna (Lillsidanskolan)

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Detaljplanen antas.

Ärendet

Bakgrund

Kommunen har under åren 2020-2022 arbetat med förstudie och programhandling inför projektering av en ny grundskola med idrottshall som kan ersätta Västerledsskolan vars byggnader har nått slutet av sin livslängd. Den nya skolan har beslutats få namnet Lillsidanskolan.

Upplevelsenämnden respektive Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har godkänt och beställt projektering av samhällsbyggnadsförvaltningens fastighetskontor för att kunna söka bygglov för den nya skolan under våren 2023.

Den nya skolan ska inrymma grundskola F-9 med omkring 850 elever samt grundsärskola för 40 elever och träningssärskola för 40 elever.

För att möjliggöra den nya skolan behöver gällande detaljplan för skoltomten revideras, huvudsakligen vad gäller högsta höjd på byggnader och vilka ytor som får bebyggas.

Ärendets beredning

Arbetet med projektets programhandling har letts av fastighetskontoret i en tvärspektoriell arbetsgrupp med representanter för utbildningsförvaltningen, upplevelseförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningens olika avdelningar (gata, trafik, VA och plan). Vissa avstämningar har löpande gjorts mot miljö- och byggnadsförvaltningen.

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutade vid sammanträde 2022-06-09 § 58 att sända rubricerad detaljplan för samråd. Detaljplanen har varit utsänd för samråd under tiden 2022-06-20 – 2022-09-02.

Parallellt med samrådet fortsatte arbetet med projektering av skola, idrottshall och skolgård. Några justeringar av plangränser gjordes för att definiera och säkerställa allmän platsmark för grönytor i anslutning till skolfastigheten och plankartan kompletterades med en villkorsbestämmelse om masshantering inom kvartersmarken.

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutade vid sammanträde 2022-10-06 § 93 att sända det reviderade förslaget på granskning, vilket skett under tiden 2022-10-14 – 2022-11-04.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Efter genomförd granskning finns inga sakägare med kvarstående synpunkter. Några mindre justeringar har gjorts i plankartan utifrån hur projekteringen fortlöpt och handlingarna har uppdaterats med nyare illustrationen.

Mot bakgrund av att kommunen är markägare, byggherre och verksamhetsutövare i hela planområdet, ser inte samhällsbyggnadsförvaltningen behov av att i detaljplanen reglera mer än yttre ramar för hur högt tomten får bebyggas och var byggnader får placeras. Utformning och gestaltning i övrigt regleras inte med planbestämmelser. Detta skapar en långsiktigt hållbar detaljplan och överlåter åt verksamheten att besluta om exakt utformning av byggnader och utemiljö. Ytterst avgörs gestaltungsambitionerna av det investeringsbelopp som kommunen beslutar avsätta till projektets genomförande.

Detaljplanens genomförandetid är 10 år. Skulle kommunen under den tiden vilja sälja del av kvartersmarken kan civilrättsligt bindande överenskommelser träffas med köparen angående utformning. Skulle det bli aktuellt med försäljning längre fram bör kommunen överväga att ta fram en ny detaljplan. I dagsläget finns dock inga signaler om att kommunen inte skulle äga och förvalta skolfastigheten inklusive idrottshall med fritidsgård under överskådlig tid.

Ekonomiska konsekvenser

Detaljplanearbetet har finansierats inom ramen för budgeten för skolprojektet.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Detaljplanen i sig är i mycket en formalisering av det som det tvärsektoriella arbetet inom projektet kommit fram till vad gäller stråk för gång- och cykeltrafik, natur- och parkområden, skolgårdens utbredning samt angöring. Genomförandet av projektet kommer att påverka föroreningsnivån i dagvattnet positivt och kontrollera massor inom skolgården. De nya byggnaderna är energieffektivare och miljövänligare än befintliga. Skolgård och vägar till och från skolan har analyserats och arbetats fram tillsammans med barn inom ramen för utbildningsförvaltningens metod för

barnkonsekvensanalys där bland annat trygghetsvandring med barn har genomförts av projektets landskapsarkitekter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-01-16

Planbeskrivning, daterad 2023-01-16

Plankarta, daterad 2023-01-16

Utlåtande, daterad 2023-01-16

Samrådsredogörelse, daterad 2022-09-29

Patrik Holm
Planchef
Enköpings kommun

Tobias Viberg
Planarkitekt
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Upplevelsenämnden

Tekniska nämnden

Detaljplan för Lillsidanskolan med sporthall

Antagen
202X-XX-XX

Laga kraft
202X-XX-XX

Enköpings kommun

Standardförfarande

PLANBESKRIVNING

Illustration från projekteringsens programskede. Perspektiv från Västerleden.

Till planen hör följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser, skala 1:1000, 2023-01-16
- Planbeskrivning, 2023-01-16
- Fastighetsägareförteckning, 2022-05-28
- Samrådsredogörelse, 2022-09-29
- Utlåtande, 2023-01-16

Innehåll

INLEDNING	3
Planens syfte	3
Bakgrund	3
Kommunens bedömning	3
Planprocessen.....	3
Plandata	4
Tidigare ställningstaganden.....	4
BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN.....	8
PLANFÖRSLAGET	15
KONSEKVENSER.....	26
GENOMFÖRANDE	29
Organisatoriska frågor	29
Fastighetsrättsliga frågor.....	29
Ekonomiska frågor	29
Tekniska frågor	29
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	30
REVIDERINGAR	30

INLEDNING

Planens syfte

Detaljplanen möjliggör att en ny grundskola med tillhörande sporthall och fritidsgård kan uppföras inom området där Västerledsskolan legat sedan 1960-talet.

Den nya detaljplanen reviderar nuvarande detaljplans högsta byggnadshöjd och ersätter den med högsta nockhöjd. Begränsning av mark som inte får förses med byggnader justeras och gränser uppdateras mellan kvartersmark för skola och idrottsändamål respektive allmän plats inklusive trafikangöring, gång- och cykelbanor samt parkmark.

Den nya detaljplanen låser Lillsidanskolans angöring till sydost och väster om skolområdet. I nordost släcks tidigare planlagda angöringsvägar ut och natur-/parkmarken som finns där i realiteten, ges planstöd.

Bakgrund

Kommunen lät under 2020-21 ta fram en förstudie för hur en ny skola och sporthall kan ersätta de lokaler som idag finns på platsen och vars livslängd bedömts vara i sitt slutskede. De nya lokalerna ska samtidigt kunna ta emot större antal elever.

Den nya skolan har beslutats få namnet Lillsidanskolan.

Kommunens bedömning

I det arbete som tog vid efter att Plan för Enköpings stad (FÖP 2040) antagits och positiva planbesked lämnats för omvandling av industrifastigheter längs Doktor Westerlunds gata, identifierades behov av att knyta ihop de socioekonomiskt mer utsatta västra stadsdelarna med stadens centrum och därigenom skapa förutsättningar för en mer hållbar stadsutveckling.

Med sitt läge mellan miljonprogramsområden i västra Enköping och pågående omvandling av tidigare industriområden till bostadsområden närmare centrum, ska den nya skolan och idrottshallen verka samlande och integrerande mellan det nya och gamla, norra och södra, västra och centrala.

Planprocessen

Planförfarande

Detaljplanearbetet sker med standardförfarande enligt plan- och bygglagen 2010:900 med de ändringar som trädde i kraft 1 januari 2015.

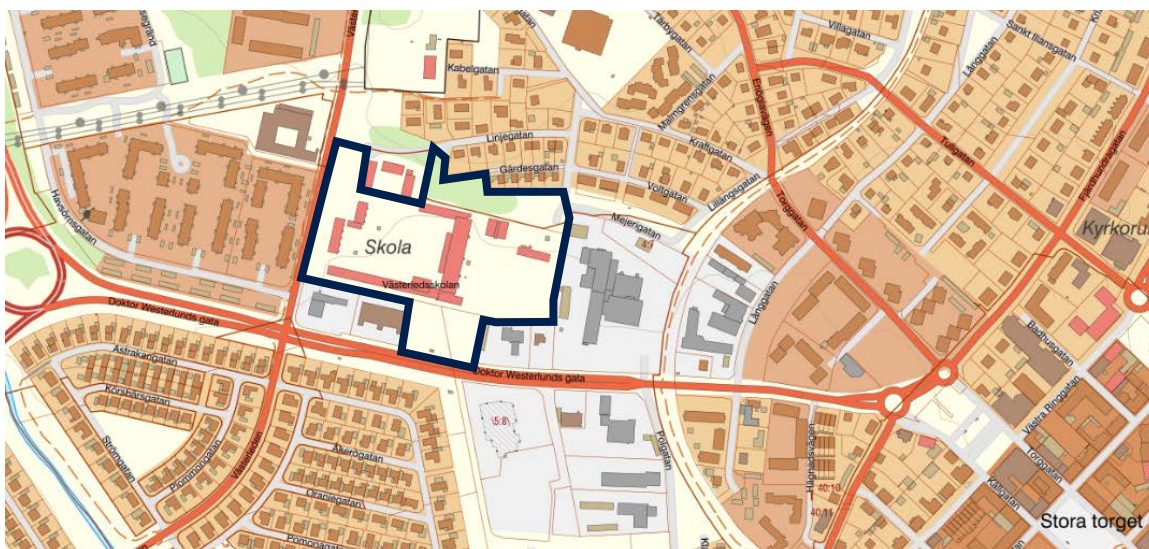
Tidplan

Nedanstående tidplan är delvis preliminär och kan komma att förändras under hand.

Beslut om planbesked	2021-12-09
Beslut om samråd	2022-06-13
Samråd	2022-06-20 – 2022-09-11
Beslut om granskning	2022-10-15
Granskning	2022-10-14 – 2022-11-04
Beslut om antagande PLEX-utskott	2023-02-01
Beslut om antagande KS	2023-02-14

Plandata**Lägesbestämning**

Planområdet omfattar större delen av befintlig skolfastighet Lillsidan 4:4 samt vissa angränsande delar av Lillsidan 8:1 och 8:9 samt Galgvreten 2:46

Planområdet markerat i västra Enköping.

Areal

Planområdet omfattar omkring 4,7 hektar.

**Markägo-
förhållanden**

All mark inom planområdet ägs av kommunen.

Tidigare ställningstaganden**Översiktliga planer**

I Plan för Enköpings stad (fördjupad översiktsplan 2040) anges området vara för fortsatt allmänt ändamål. Närmast Doktor

Westerlunds gata är en mindre del utpekad som den västligaste delen av ett större framtida bostadsområde.

Kommunen har under de senaste åren planlagt för bostäder inklusive ny dagligvarubutik, förskola och bevarande av de äldre mejeribyggnaderna längs Doktor Westerlunds gata.

Revidering av gällande detaljplan (stadsplan 158) bedöms därför sammantaget vara i linje med hur den fördjupade översiktsplanen skisserar tänkt utveckling i området.

Markanvändningskartan från kommunens fördjupade översiktsplan. Aktuellt planområde markerat inom blå ellips som markerar det utpekade större sammanhanget längs Doktor Westerlunds gata och Västerleden.

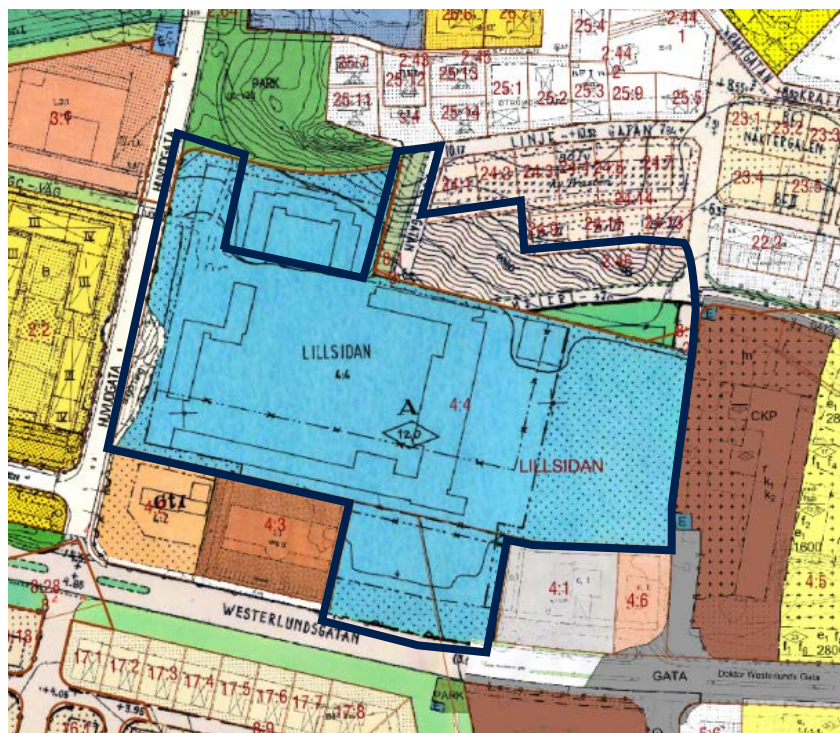
Gällande detaljplaner

Gällande detaljplan för skolans område är stadsplan 158 från 1980. Den anger allmänt ändamål och högsta byggnadshöjd 12 meter samt har prickmark på delar av skolgårdsytan. I början av 2000-talet gjordes angränsande del av Västerleden (gatan) om för att skapa en bättre lösning för skolbusstrafiken. Därför är västligaste delen av skoltomten planlagd som en bussficka i detaljplan 360 från 2002.

Nordöstra delen av nu aktuellt planområde omfattas av äldre stadsplaner som pekar ut marker för Park men har även kvar planlagda gator som förlängningar av Mejeri-, Gärdes- och Linjegatan. Dessa förlängningar av gator har aldrig anlagts.

Direkt öster om planområdet har en ny detaljplan för Mejeriet antagits under 2022. I denna är mejeribyggningens äldre delar rivnings- och förvanskningsskyddade. Ytan mellan skoltomten och mejeribyggningen avses användas för parkering. Längs Mejerigatans

södra sida ska en gång- och cykelväg byggas men områdets huvudangöring sker från Doktor Westerlunds gata i söder.

Gällande planmosaik i området, januari 2023. Aktuellt planområde markerat med blått.

Program för planområdet

Utifrån de förstudier som gjort för dels ny skola, dels de planprocesser som genomförts längs Doktor Westerlunds gata, har något planprogram för nu aktuellt planområde inte bedömts nödvändigt. Detaljplanens samrådsförslag har inväntat skolprojektets programhandlingar som tagits fram inom ett tvärsektorieellt kommunalt samarbete. Parallellt med detaljplaneprocessen fortsätter projektering av den nya skolan med sporthall, inklusive omdaning av trafiklösningar i stort längs Doktor Westerlunds gata.

Miljökonsekvensbeskrivning

Kommunen har gjort en undersökning av miljöpåverkan för att avgöra om en miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram. Denna visar att revideringen av detaljplan i det aktuella fallet inte bedöms medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kapitlet 3 paragrafen miljöbalken. Miljökonsekvenserna beskrivs därför i denna planbeskrivning.

Länsstyrelsen i Uppsala län har under samrådet meddelat att de delar kommunens bedömning.

**Kommunala beslut i
övrigt**

Tidigt i arbetet med att hitta lämplig placering för den nya skolan beslutade kommunstyrelsen 2020-04-21 § 89, om följande planeringsprinciper för det vidare arbetet:

1. Ny skola placeras lämpligast enligt reviderat alternativ C [dvs det västliga alternativet]

2. Under fortsatt projekteringsprocess skall följande parametrar beaktas:

a. Allmänna gena stråk (Västerledstorg-nya ICA), men inga allmänna stråk över skolområdet

b. Skapa serie av mötesplatser längs stråken

c. Tydlig koppling/understöd till Västerledstorg med möjlighet till bevarad kommersiell service

d. Knyta ihop norra Lillsidan med utvecklingen österut ("stadsläkning")

e. Sydvända entréer som nås från flera håll (neutralt mellan nytt och befintligt bostadsområde)

f. Projektets inverkan på skolans omkringliggande trafikmiljö, och vice versa, ska särskilt beaktas.

g. Skapa en grön och aktiv skolgårdsmiljö

h. Åtgärder som motverkar segregation och främjar integration ska vara överordnade i plan- och stadsbyggnadsskedet, där fysiska och sociala barriärer ska minimeras.

i. Skolororganisationens verksamhetsbeskrivning när det gäller skolans utemiljö ska beaktas särskilt, exempelvis:

"Området kring skolan är uppmuntrande, utmanande och känns trygg på grund av alla människor som rör sig området samt att det finns insyn och god belysning."

Även fullmäktiges mål 12 ska beaktas: "- Kommunens offentliga miljöer är inbjudande, trygga och tillgängliga".

3. Att det i den fortsatta processen även ges möjlighet att skolans idrottshall placeras i anslutning till Västerleds torg.

Under hösten 2021 inleddes ett programhandlingsarbete inom projekteringen av den nya skolan och idrottshallen. Det blev då tydligt att med de ambitioner som fanns med idrottshallen, utifrån

viljan att skapa mer än bara en skolidrottshall, behövdes mer yta än som fanns tillgänglig i det läge som förstudien föreslagit.

PLEX-utskottet beslutade 2021-12-09 § 97, att ge i uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att starta en planprocess för att möjliggöra en ny skola som ersätter tidigare Västerledsskolan inklusive ny idrottshall för skolverksamhet och föreningsliv samt fritidsgård. Förvaltningen fick även i uppdrag att säkerställa att barn verkligen tillfrågas i den barnkonsekvensanalys som kommer att göras under framtagandet av detaljplanen.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Natur

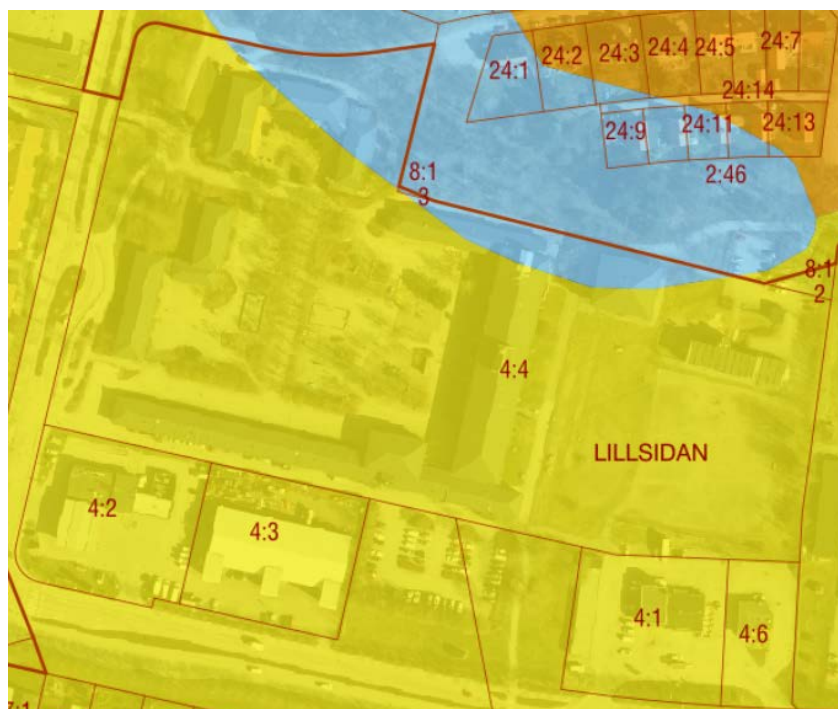
Mark och vegetation

I nordöstra delen av planområdet finns en skogsbacke med löv- och barrträd men i övrigt består marken av hårdgjord skolgård med inslag av idrottsytor, gräs och buskvegetation. Inom befintlig central skolgård samt längst i söder finns trädrader som uppfyller definitionen av allé och alltså omfattas av generellt biotopskydd.

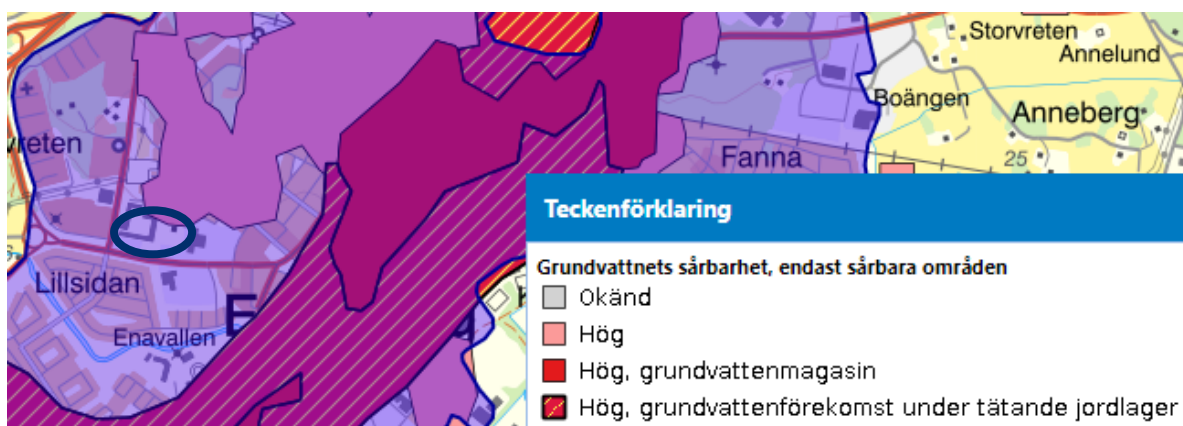

Geotekniska förhållanden

Planområdet består enligt SGUs jordartskarta av lera till största delen. Längst i norr sträcker sig en moränbacke i öst-västlig riktning.

SGUs Sårbarhetskarta för grundvatten, klassar ett område som i stort sammanfaller med moränbacken i norr som del av område med hög sårbarhet. I övrigt är planområdet klassat som mindre känsligt. Detta påverkar var det är lämpligt eller olämpligt med aktiv infiltration av dagvatten och kan även påverka krav på grundläggningsteknik och schaktanläggning.

Utsnitt från SGUs sårbarhetskartering. Planområdet är markerat med blå elips.

Förorenad mark

Inom planområdet finns inga MIFO-objekt. Området var fram till 1960-talet öppet åkerlandskap och har efter det enbart använts för skolverksamhet. Inom två direkt angränsande fastigheter har dock

drivmedelsförsäljning pågått under ungefär lika lång tid som skolverksamheten inom planområdet.

Kommunen har låtit ta fram ett PM - Miljöteknisk bedömning inför samråd, WSP, 2022-05-12. I detta konstateras att halter av PCB som överskrider naturvårdsverkets gränsvärden för känslig markanvändning (KM) finns i marken närmast befintlig skolbyggnad. Ursprunget till dessa bedöms vara den sanering från PCB som gjorts av befintlig skolbyggnad.

Av de miljötekniskt relaterade handlingar som WSP fått ta del av samt den provtagning som WSP utfört inom planområdet 2021-2022, kan följande uttolkas avseende föroreningsituationen inom planområdet:

- Vid markområden invid byggnadsfasader (0–1 m) förekommer PCB över KM, ställvis över MKM, inom markytans övre skikt. Förutom enstaka undantag påvisas inga förhöjda halter i jord uttagna djupare än 0,5 m u my. Undantaget utgörs av punkt 29 (öst om hus Öst, dvs delområde VI) där PCB-halten är förhöjd över KM i prov uttaget på 0,5–0,75 m u my.
- Inom markområden på större avstånd än 1 m från byggnaderna påvisas enstaka förhöjd PCB-halt men både aritmetiskt medel och 90-percentil understiger KM-riktvärdet.
- Rörande markdelar (0-1m) kring hus E-F så bedöms 2014-års sanering vid fyra punktlägen ej vara tillräcklig för att all mark intilliggande hus E-F ska kunna säkerställas ej innehålla förhöjda PCB-halter. Det bedöms troligt att jorden inom ej provtagna markdelar invid hus E-F också är påverkad.
- Metaller och PAH16 indikeras generellt förekomma i låga halter i övre markskikt ovan torrskorpelera. Förutom arsenik och kobolt i en punkt vardera vid planerad sporthall (21W02, 21W05) samt barium och PAH-H i ett uttaget prov för hand vardera (22W02, 22W05) är alla uppmätta halter lägre än KM.
- I underliggande torrskorpelera indikeras en mer generell förekomst av förhöjda halter något över KM-riktvärden av främst kobolt men även nickel, barium, krom och arsenik. Av SGUs markgeokemiska kartering rörande. Enköping bedöms de förhöjda halterna ha ett naturligt ursprung.
- Inga fältobservationer gav indikation på förekomst av oljekolväten. Analyser avseende oljekolväten utfördes riktat mot jord vid vattenförande lager. Förutom ett jordprov med halt av alifater >C5-C16 som tangerat KM-riktvärdet detekteras låga halter. Provet analyserat vatten har ej påvisat förekomst av oljekolväten varför risk för spridning från kringliggande områden till aktuellt planområde bedöms vara låg.

Från den miljötekniska bedömningens slutsatser:

Miljötekniska provtagningar har utförts inom planområdet som visar följande:

- *Markens övre skikt utmed byggnadsfasader är ställvis påverkad av främst PCB. Sannolikt orsakat vid PCB-fogsanering på befintliga skolbyggnader.*
- *På större avstånd till skolbyggnaderna påvisas generellt ej PCB över KM. Det finns ingen känd förorenings-spridning från närliggande områden till planområdet. Vid provtagning (jord och vatten) inom planområdets södra del (blivande sporthall), dvs avståndsmässigt sett närmast intilliggande drivmedelsverksamheter, påvisas inga anmärkningsvärda indikationer på oljeförekomst eller dylikt.*
- *Provtagningar i underliggande naturligt material (lera) påvisade halter i för regionen normalt förekommande nivåer.*

PCB-förekomsten i markens övre jordskikt bedöms ej innebära hinder för godtagande av aktuell detaljplan. Jord invid byggnader behöver dock urskiftas och övrig jord kontrolleras vid exploateringen. Behov av ytterligare provtagning innan antagande av detaljplan bedöms ej föreligga. Planområdets planerade exploatering innebär att markytans övre skikt, ställvis djupare, kommer schaktas, hanteras och kontrolleras av anläggningstekniska skäl innan återanvändning för att säkerställa att massorna innehållsmässigt är lämpliga för återanvändning.

Slutsatsen är att kunskapsunderlaget är tillräckligt för att säkerställa att marken i detaljplanen kan planläggas med föreslagen markanvändning. Detta innebär också att de förhöjda halterna inte kommer att kunna påverka dagvattnet.

Se vidare nedan under Planförslaget – Störningar – Markföroreningar.

Risk för skred/höga vattenstånd

Känd risk för översvämning eller skred föreligger ej. Hela planområdet ligger 4-6 meter över havet i RH2000.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom eller i direkt närhet till planområdet.

Befintlig bebyggelse

Bostäder

Väster om Västerleden ligger ett stort bestånd av hyresrätter i Enköpings hyresbostäders regi. Norr om detta finns även

flerbostadshus i annan ägo. Bostadsområdena har sitt ursprung i miljonprogrammet men har delvis byggts om under 1990-talet.

Norr om planområdet ligger ett varierat småhusområde medan det söder om Doktor Westerlunds gata finns mer homogent småhusområde uppfört under miljonprogrammets dagar.

Öster och sydost om planområdet har planerats och börjat byggas flerbostadshuskvarter inklusive ny dagligvarubutik. Inom detta område bevaras Mejeriet som byggnad för centrumverksamhet. Dessa nya stads kvarter längs Doktor Westerlunds gata bedöms få omkring 900 lägenheter

Arbetsplatser, övrig bebyggelse

Inom planområdet bedrivs idag skolverksamhet för grundskola. Söder om skolområdet finns två drivmedelsstationer och snabbmatsställen. Öster om planområdet ligger före detta Mejeriet med blandade verksamheter. Väster om Västerleden ligger Västerledstorg med frisör, matvaror, restauranger och liknande.

Offentlig och kommersiell service

Direkt norr om planområdet finns en förskola.

Friytor

Lek och rekreation

Enköpings västra stadsdelar har relativt sett till andra delar av Enköping dels mindre utvecklad grönstruktur, dels större befolkningstäthet. Därför har det inom projektet med Lillsidanskolan och dess idrottshall varit stort fokus på att inte begränsa dessa ytor ytterligare utan i stället skapa mångfunktionella ytor som kan komma både skolan och allmänhet till del.

Naturmiljö

I stadsdelen finns vissa öar av naturmiljöer men för att nå större sammanhängande naturområdet behöver barriärer i form av trafikleder passeras. Planförslaget påverkar inga av dessa naturmiljöer men i genomförandet av projektet finns med att minska barriäreffekterna på angränsande gator.

Gator och trafik

Gatunät, gång, cykel- och mopedtrafik

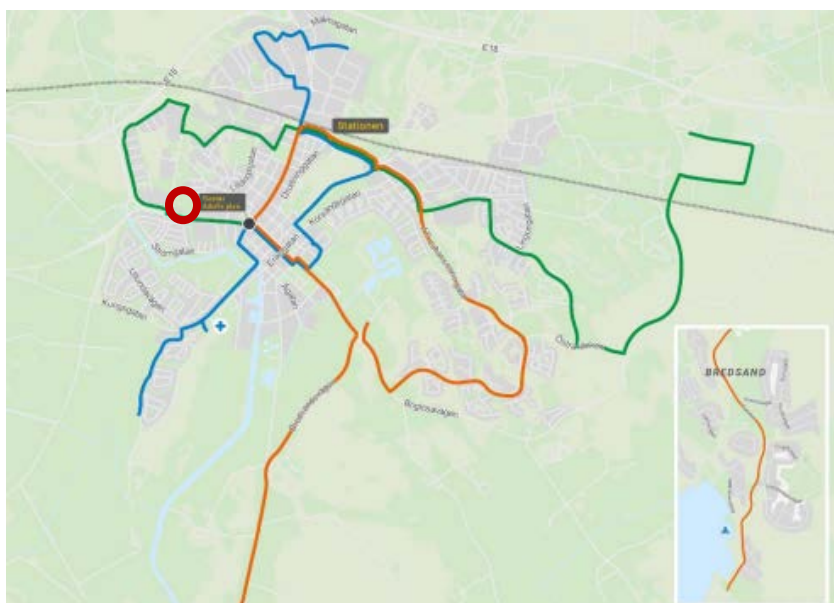
Idag angörs skolan av motortrafik dels från Västerleden i väster in till en parkeringsyta direkt söder om skolan, dels i nordost genom angränsande villaområde. En GC-väg löper genom skolgårdens norra delar från tunneln under Västerleden till villaområdet där det övergår i blandad trafik på villagator vidare in mot Enköpings centrum.

Befintlig skolgård med idrottshall och GC-stråk (rosa) över skolgården. Dagens parkeringsytor är markerade med gula elipser och angörs (gula pilar) från Västerleden respektive villaområdet i nordost.

Kollektivtrafik

Enköpings stad fick ett nytt stadsbusslinjenät i juni 2022. Lillsidanskolan kommer att ha hållplats i direkt anslutning till nya idrottshallen på Doktor Westerlunds gata. Hållplatsen ska byggas om under 2022-2023 och få väderskydd i båda lägena då både skola och idrottshall är stora målpunkter. Från denna hållplats kan grön linje tas in till centrum eller upp till resecentrum. Hållplatsen trafikeras även av regionbussar.

Enköpings nya stadsbusslinjenät sedan juni 2022. Planområdet är markerat med röd ring.

Parkering, utfarter, varumottagning

Dagens trafiklösning med parkeringar, utfarter och varumottagning framgår av kartan i stycket *Gatunät, gång, cykel- och mopedtrafik* ovan. Den nya skolan med idrottshall kommer att få en annan lösning, vilken redovisas nedan under Planförslaget.

Störningar

Trafikbuller

Västerleden och Doktor Westerlunds gata genererar trafikbuller som idag avskärmas av befintliga skolbyggnader så att en tillräckligt ostörd skolgård uppnås vad gäller buller. Se vidare nedan under Planförslaget om trafikbuller för trafikprognosår 2040 och hur det hanteras i förslaget till ny skola och idrottshall på platsen.

Verksamhetsbuller

Visst buller kan uppstå från intilliggande bilserviceverksamhet, men det bedöms vara i ringa omfattning. I takt med att området omvandlas från industri- till bostadsområde kommer också verksamhetsbullret generellt längs Doktor Westerlunds gata att minska. Vidare utredning av verksamhetsbuller bedöms därför vara överflödigt.

Drivmedelspumpar

Söder om planområdet på norra sidan av Doktor Westerlunds gata finns idag två drivmedelsanläggningar. I en riskutredning som WSP tagit fram, PM Riskutredning anläggningsrisk fastigheten Lillsidan 4:2, 2022-09-14, bedöms "att risken är mycket låg för antändning av utströmmande ångor eller gas från avluftningar i drivmedelsstationen, genom den tänkta placeringen av en transformatorstation i närheten av Circle K:s drivmedelsstation på

fastigheten Lillsidan 4:2. Transformatorstationen bedöms därför kunna placeras vid den tänkta platsen vid skolområdet.”

Teknisk försörjning

<i>Vatten och avlopp</i>	Området är anslutet till kommunalt vatten och avlopp och ingår i VA-verksamhetsområde för vatten, spill och dagvatten.
<i>Brandvatten</i>	Västerledsskolan/Enöglaskolan är idag brandvattenförsörd via kommunalt VA.
<i>Dagvatten</i>	Idag infiltreras vatten naturligt i grönytor medan vatten från tak och hårdgjorda ytor leds till brunnar och kulvertar vidare till Enköpingsån.
<i>Fjärrvärme</i>	Nuvarande skola är ansluten till fjärrvärme.
<i>El</i>	Området är elförsörjt och ligger inom E.ONs nätkoncessionsområde.
<i>Avfall</i>	Skolan har fungerande avfallshantering via kommunalförbundet VafabMiljö.

PLANFÖRSLAGET

Bebyggelseområden

<i>Bostäder</i>	Planförslaget innehåller inga bostäder och placerar heller inte nya verksamhetslokaler i befintliga bostäders direkta närhet.
<i>Grundskola med grund- och träningsärskola</i>	Detaljplanen ger bygg rätt för en ny grundskola med tillhörande idrottshall. Skolområdet planläggs som kvartersmark S – Skola och avgränsas av allmän platsmark Cykel, Gata, Park eller Natur. I söder angränsar skolfastigheten till två fastigheter med markanvändning Motorservice respektive Handel, Kontor och Motorservice. Mot dessa fastigheter kommer ett gång- och cykelstråk att löpa närmast gränsen. Lillsidanskolan projekteras för 850 grundskoleelever, 40 grundsärskoleelever och 40 träningsärskoleelever. Grund- och träningsärskolan är integrerad i grundskolan som helhet men har egna lokaler och kan nyttja egna entréer liksom skolgårdar. Den projekterade skolbyggnaden omfattar tre våningar med en sammanlagd bruttoarea på omkring 11 000 kvadratmeter. Plankartan begränsar nockhöjden till 25 meter.

Sektion av Lillsidanskolan sett från söder med Västerleden i bildens vänstra kant.

Idrottshallen

Idrottshallen kommer att nyttjas av Lillsidanskolan under skoltid för idrottsundervisning. I byggnaden finns även en fritidsgård och själva hallen utrustas för att svara mot de behov som Enköpings gymnastikförening har i form av hoppgröpar och liknande. Målet är att idrottshallen utanför skoltid kan bli en samlingsplats för ungdomar inom fritidsgårdsverksamheten och föreningsliv.

Byggnadskultur och gestaltning

Den nya skolans och idrottshallens gestaltning tar fasta på angränsande byggnader och ambitionen att bygga hållbart och integrationsfrämjande miljöer. Skolan och idrottshallen hör ihop men är separata byggnader som blir olika målpunkter olika tider på dygnet och dagar i veckan.

Lillsidanskolan sedd från sydost (från blivande idrottshallen i riktning upp mot Västerleds torg).

Skolan utformas i en volym med olika delvolymmer enligt ett liknande koncept som stadens nya gymnasium nu byggs i. Fasaderna projekteras att utformas med ljust tegel.

Idrottshallen har en klar koppling till skolan men behöver även kunna fungera som fristående byggnad. Idrottshallen projekteras på ett liknande sätt som den relativt nyligen uppförda Enahallen.

Skolgården skyddas från korsande stråk av allmän gång- och cykeltrafik, men området i stort bidrar till att gena stråk skapas från väster och norr ner mot Doktor Westerlunds gata.

Kommunen äger marken och ska bygga skolan och idrottshallen. För en långsiktigt hållbar detaljplan regleras därför inte gestaltningen i detaljplanen utan hålls som en ramplan där faktisk utformning och gestaltning kontrolleras inom projekteringen.

Friytor

*Lek och rekreation,
skolgård och
utomhusresurser*

En uttalad vilja från utbildningsförvaltningen och upplevelseförvaltningen är att skolans och idrottshallens kringytor och utomhusresurser ska vara tillgängliga och attraktiva att nyttja även på kvällar och helger. Övergripande i stadsplaneringen eftersträvas bra stråk för oskyddade trafikanter som dels förbinder västra staden med centrum, dels möjliggör alternativa stråk till Doktor Westerlunds gata de som väljer att gå eller cykla.

För skolgården har särskilda ytor avsatts för grundsär- respektive träningsärskolan så att dess elever får 40 kvadratmeter per elev. För skolans övriga elever blir den kvalitativa skolgården då mellan 20 och 25 kvadratmeter per elev, lite beroende på hur man räknar. Tas angränsande delar som planlagts som Park eller Natur med stiger den siffran naturligtvis.

I strävan att skapa en trygg och säker skolgård för alla åldrar där yngre barn lockas till de norra och centrala delarna medan äldre barn kommer att röra sig friare, har en miljö avskuren från biltrafik prioriterats. Idrottsytorna i öster är en resurs för skolan, idrottshallen och utanför skoltid även allmänhet.

Skiss över Lillsidanskolan med ny skolbyggnad, Idrottshall och skolgård. Staket planeras vid sarskolans skolgårdar och mot GC-stråket i norr. Illustrationen är framtagen av Sweco Sverige AB.

Naturmiljö

I detaljplanen anges markanvändning Natur för större delen av skogsslätten norr om föreslagen GC-bana. I östra änden planläggs och projekteras för en fickpark. Tidigare planlagda förlängningar av kommunala gator tas bort och ingen kvartersmark föreslås mot grannfastigheterna här. Även en del av nuvarande skolgård där idag en parkering och tillfälliga lokaler ligger planläggs som park.

Gator och trafik

Gatunät, gång, cykel- och mopedtrafik

För den nya skolan och idrottshallen styrs angöringstrafik med motorfordon till Västerleden i väster och den nya angöringsvägen i sydost. Befintlig parkering för skolan i nordost (i änden av Mejeri- och Gärdesgatan) utgår och ersätts med parkområde och gång- och cykelstråk.

I gestaltningen av den nya skolgården och idrottshallens utemiljö har fokus legat på att skapa gena stråk för oskyddade trafikanter samtidigt som dessa stråk inte ska gena över själva skolgården. I planområdets östra kant kommer en ny gång- och cykelbana att anläggas som förbinder Enögla/Galgvreten med Doktor Westerlunds gata. Norr om skolgården förstärks ett i dag något otydligt stråk från tunneln under Västerleden till Mejerigatan i öster. Söder om skolgården kommer ett nytt stråk att öppnas som på samma gång separerar idrottshallen från och binder samma den med skolan. Tanken med detta är att idrottshallen under kvällar och helger mer blir målpunkten än skolan som är det under skoltid.

Längst i söder förstärks kopplingen för oskyddade trafikanter över Doktor Westerlunds gata i anslutning till de nya busshållplatserna och kommande cirkulationsplats.

Sammanfogade illustrationer för Lillsidanskolan och angränsande Mejeriets bostadsprojekt. Gång- och cykelvägar har markerats med röda streckade linjer. Exakt utformning av gårdar har senare ändrats något.

Kollektivtrafik

Kommunen har i dialog med regionen och kollektivtrafikförvaltningen UL projekterat nya hållplatser för stadsbusstrafiken i direkt anslutning till den nya idrottshallen. Hållplatserna anläggs under 2022-2023 och inryms inom nuvarande vägområde genom att gatans nu överdimensionerade körfält smalnas av. Deras nya läge framgår av illustrationen nedan.

Skiss över Doktor Westerlunds gata, med cirkulationsplatser och nya hållplatslägen. Den rivningsskyddade mejeribygnadens västra fasad har förstärkts i illustrationens högra kant.

*Parkering, utfarter,
varumottagning*

Parkering och varumottagning ska lösas inom kvartersmark och enligt kommunens parkeringsnorm. Tillräckliga ytor finns för detta.

Parkering för personal och hämta/lämna har projekterats främst i sydost i anslutning till den nya idrottshallen. Längs Västerleden finns en angöringsficka med handikapparkering och taxi-platser. Från denna och skolans västra entré har varumottagning separerats till ett eget läge i nya skolans sydvästra hörn.

Störningar

Trafikbuller

Riktvärden för trafikbuller som inte bör överskridas vid nyuppförande av skolgård:

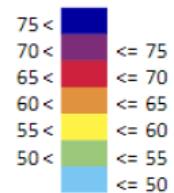
Del av skolgård	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	50	70
Övriga vistelseytor inom skolgården	55	70 ¹

¹Nivån bör inte överskridas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedeldygn², under den tid då skolgården nyttjas (exempelvis 07-18).

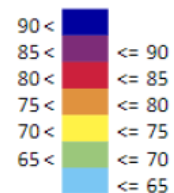
Figur 4. Ekvivalent ljudnivå från vägtrafik.

EKVIVALENT LJUDNIVÅ
Leq i dBA

Figur 5. Maximal ljudnivå från vägtrafik.

MAXIMAL LJUDNIVÅ
Lmax i dBA

För befintlig skolgård gäller:

Del av skolgård	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	55	70 ¹

¹ Nivån bör inte överskridas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedeldygn⁸, under den tid då skolan eller förskolan nyttjas (exempelvis 07-18).

För den nya skolan Lillsidanskolan har en bullerutredning gjorts, Ljudbeskrivning PH, Lillsidanskolan, Enköping Kommun, 2022-03-18, Efterklang, ÅF-Infrastructure AB. Enligt denna klarar hela den nya skolgården riktvärdena med trafikljudnivåer som understiger 50 dBA.

Verksamhetsbuller

Omvandlingen längs Doktor Westerlunds gata i stort har i planprocesserna för bostäder på tidigare industritomter bedömts innebära att det begränsade verksamhetsbuller som idag genereras i området kommer att minska. Ett genomförande av detaljplanen för Lillsidanskolan innebär ingen skillnad för denna bedömning.

Drivmedelsanläggningar

Det finns idag två drivmedelsförsäljningsställen längs Doktor Westerlunds gatas norra sida. Detaljplanen för Lillsidanskolan innebär ingen skillnad i förhållande till dessa jämfört med tidigare detaljplan.

Ur både risk-, miljö- och hälsoskyddssynpunkt bör ett minimiavstånd på 50 meter alltid hållas från bensinstation till bostäder, daghem, ålderdomshem och sjukhus samt samlingsplatser utomhus där oskyddade människor uppehåller sig (t.ex. uteservering, lekplats m.m.).

Den nya skolans byggnad kommer att hamna betydligt längre ifrån dessa drivmedelsanläggningar. Längst i sydväst understiger avståndet mellan gränsen för skolgården och drivmedelsanläggningen 50 meter. Här avses dock transformatorstation och varumottagning anläggas. Drivmedelspumparna är dessutom avskärmade av byggnader inom drivmedelsfastigheten i riktning mot skolgården.

I en riskutredning som WSP tagit fram, Riskutredning anläggningsrisk fastigheten Lillsidan 4:2, 2022-09-14, bedöms "att risken är mycket låg för antändning av utströmmande ångor eller gas från avluftningar i drivmedelsstationen, genom den tänkta placeringen av en transformatorstation i närheten av Circle K:s drivmedelsstation på fastigheten Lillsidan 4:2. Transformatorstationen bedöms därför kunna placeras vid den tänkta platsen vid skolområdet."

Markföroreningar

Projekteringens markmiljöundersökningar har visat på förhöjda halter av i sig naturligt förekommande ämnen, men likväl över gränsvärdena för känslig markanvändning, samt påträffat rester från tidigare sanering av befintliga skolbyggnaders fogar (PCB).

I samband med bygglovsansökan för genomförande av detaljplanen kommer därför en anmälan enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, att göras till tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken (kommunens miljöavdelning under Miljö- och byggnadsnämnden). En sådan anmälan ska komma in till tillsynsmyndigheten minst sex veckor innan man planerar att påbörja arbetet. Anmälningsskyldighet gäller enbart för saneringen av den påträffade PCB-föroreningen. De förhöjda halter som påträffats i övrigt i massor är i sig inte på nivåer som är anmälningsskyldiga vid återanvändning inom fastigheten. Däremot behöver det säkerställas att massor med förhöjda halter inte hamnar på platser där de kan utgöra en risk för barn som vistas på platsen, om bedömningen är att de påträffade halterna kan utgöra en risk. Med anmälan kommer en handlingsplan samt alla resultat från hittills gjorda markmiljöundersökningar att redovisas för tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken. Provtagning av massor kommer löpande att ske under genomförande av de rivnings-, bygg- och marklov som kommer att sökas. Beroende på provtagningsresultat i olika massor beslutas sedan om de kan återanvändas och i så fall på vilken plats inom skolfastigheten, eller om de behöver köras på deponi.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planområdet ligger inom VA-verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten.

Brandvatten

Lillsidanskolan kommer att försörjas med brandvatten via kommunalt VA. För sprinklersystem kommer dock byggnader att behöva egna reservoarer.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram för planområdet (Väg- & VA-Ingenjörerna, 2022-03-31) med förslag till lösning för att klara lokalt omhändertagande så att området totalt sett får en avrinning motsvarande naturmark. För detta krävs teoretiskt 410 kubiketers fördröjningsvolym. Kommunen avser genomföra dessa insatser och därigenom förbättra fördröjningen från dagens förhållanden.

Ur dagvattenutredningens sammanfattning:

Föroreningshalterna och -belastningarna i dagvattnet ökar inte med planerad bebyggelse jämfört med den befintliga markanvändningen. Tillämpas föreslagna dagvattenfördröjningar blir föroreningshalter och -belastningar från området betydligt lägre.

Genomförande av dagvattenutredningens åtgärdsförslag i samband med etablering av den nya skolan och idrottshallen, bedöms därför sammantaget kunna bidra till en viss förbättring av gällar recipienten Enköpingsåns möjligheter att uppnå miljö kvalitetsnormer och status.

För att uppnå detta krävs dock att konstaterade markföroreningsnivåer avhjälpas, vilket kommer att ske löpande under genomförandet av projektet vartefter olika delområden iordningställs.

Genom relevant masshantering under detaljplanens genomförande avhjälpas de halter som påträffats av ämnen inom planområdet till skyddsnivån KM eller motsvarande. I kombination med dagvattenlösningen ska marken efter detta inte kunna generera försämring av recipienten vad gäller detekterade ämnen. Tvärtom bedöms en modern dagvattenhantering enligt dagvattenutredningen kunna bidra med viss förbättring jämfört med planområdets påverkan idag.

Övriga ämnen som belastar MKN för recipienten Enköpingsån bedömer kommunen att detaljplanens genomförande inte kan påverka eftersom de inte finns inom planområdet idag och heller inte kommer att användas i nybyggnationen.

Figur 10. Kartan visar fördörjningsförslag inom det rödmarkerade planområdet. Ytor där det föreslås fördörjning i växtbäddar/biofilter är magentamarkerade. Ytor där skelettjord föreslås för fördörjning är mörkblåmarkerade. En makadamfördörjning under gräsarmering är ritat i orange samt översvämningssytor i cyan. Föreslagna dagvattenledningar att koppla ihop fördörjningar och leda dagvatten till befintliga anslutningspunkter är grönmarkerade.

Fjärrvärme

Lillsidanskolan och dess idrottshall kommer att kopplas till fjärrvärmenätet.

Avfall

Avfallshanteringen ska följa Enköpings kommuns renhållningsordning och de rekommendationer som anges i *Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen, Riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation.* Avfallshanteringen ska även följa kommunens riktlinjer om källsortering.

KONSEKVENSER

Förenligt med 3, 4 och 5 kap MB

Planen bedöms innebära en ur allmän synpunkt god hushållning med marken enligt 3 kapitlet 1 paragrafen i miljöbalken (MB). Området ingår inte i något av de områden som nämns i kapitel 4 MB. Planen medför inte att några miljökvalitetsnormer överskrids enligt kapitel 5 MB.

Miljöbedömning

Buller

Detaljplanens genomförande bedöms inte skapa ökat trafikbuller jämfört med idag. Kommunen skyltar generellt 30 km/h utanför skolor och med en lyckad övergång till ökad andel gång- och cykeltrafikanter samt elfordon, bör även en volymökning kunna innebära trafikbullernivåer som inte ökar. De studier som gjorts visar att hela skolgården klarar riktvärdet för nya skolgårdar (50 dBA) trafikprognosår 2040.

Trafik

Kommunen har med anledning av pågående planprocesser för omvandling av industritomterna längs Doktor Westerlunds gata och nu aktuellt projekt med Lillsidanskolan, tagit fram trafikutredningar för hur Doktor Westerlunds gata och Västerleden ska anpassas. Tillsammans med nya hållplatser för stadsbusslinjenätet kommer dessa gator att kunna omformas och skalas ned för biltrafik för att ge mer plats för gång- och cykeltrafikanter med ökad trafiksäkerhet utan förlorad flödeskapacitet som konsekvens.

Drivmedelsanläggning

Den nya skolans byggnad kommer att hamna längre ifrån närmaste drivmedelsanläggningar än dagens skolbyggnad. Längst i sydväst understiger avståndet mellan gränsen för skolgården och drivmedelsanläggningen 50 meter. Här avses dock transformatorstation och varumottagning anläggas, vars lokalisering utretts och fått klartecken i riskutredning. Drivmedelspumparna är dessutom avskärmade av byggnader inom drivmedelsfastigheten i riktning mot skolgården.

Markföroreningar

Inom skolfastigheten finns halter av naturligt förekommande ämnen över gällande gränsvärde för känslig markanvändning samt påträffade rester av PCB som sannolikt härrör från tidigare sanering av befintliga byggnaders fogar. I och med rivning, uppförande av ny skolbyggnad, ytterligare rivning och iordningställande av helt ny skolgård kommer PCB att saneras enligt gällande regelverk och under tillsyn av miljöavdelningen. Massor med förhöjda halter av naturligt förekommande ämnen kommer att provtas och hanteras så

att inga massor i framtiden exponeras för dem som vistas på skolgården.

Miljö kvalitetsnormer

Utomhusluft

Genomförandet av planen bedöms inte medföra en negativ inverkan på gällande miljö kvalitetsnormer för utomhusluft avseende halterna för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar (PM10 och PM2,5).

Vattenförekomster

Enligt EU:s ramdirektiv för vatten har Vattendelegationen fastställt miljö kvalitetsnormer för ytvatten, grundvatten och skyddade områden. Tillståndet i våra vatten får inte försämrats och alla vatten ska uppnå en bestämd miljö kvalitetsnorm. Syftet med åtgärderna är att till år 2015, med dispensmöjlighet till år 2027, uppnå en god kemisk och ekologisk status för yt- och grundvatten.

Recipient för dagvattnet är Enköpingsån som enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) har måttlig ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver). Övergödning genom fosforläckage och hydromorfologisk påverkan är de faktorer som sänker Enköpingsåns ekologiska status.

Tillämpas den dagvattenhantering som föreslås i dagvattenutredningen kan det konstateras att detaljplanens genomförande inte negativt kommer påverka Enköpingsåns möjligheter att uppnå miljö kvalitetsnormer (MKN) eller orsaka en försämring av dess status. En modern dagvattenhantering från området bedöms kunna ge viss förbättring av möjligheterna i kombination med omhändertagande av påträffade markföroreningar.

Konsekvenser för barn

Barnkonsekvensanalys/ Trygghetsvandring

Inom projekteringen av den nya skolan har utbildningsförvaltningen arbetat enligt sin modell för barnkonsekvensanalys som tillämpas inom alla nya kommunala skolenheter (för- och grundskolor). Detta omfattar lokaler, skolgård och vägar till och från skolan. Bland annat har trygghetsvandringar genomförts med barn av de landskapsarkitekter som anlåtats för projektet.

Besluten att bygga en ny skola med idrottshall samt hur dessa utformas anses vara förankrade med barn i enlighet med barnkonventionen. Någon särskild barnkonsekvensanalys utöver detta har därför inte gjorts inom själva arbetet med detaljplanen.

Trygghetsvandring med elever

En trygghetsvandring genomfördes med elever från årskurs 3-8 med en till två representanter per årskurs, samt tre pedagoger. Trygghetsvandringen genomfördes på plats där vi ställde frågor till eleverna. De fick därefter själva fundera och anteckna om de hade något ytterligare att tillägga. Detta är en sammanställning av åsikter som framkom av vandringen.

På platserna 1-4 fokuserade frågorna på trygghet och hur platsen upplevs när eleverna tar sig till och från skolan. På platserna 5-6 ville vi fånga upp vad eleverna upplever fungerar bra och mindre bra i gårdsmiljön idag, och vad som skulle kunna bli bättre.

1. Gång- och cykeltunnel

Eleverna inleder med att tycka att tunneln är helt okej, för att sedan övergå till att tycka att den är mörkt och kompakt. Går den att öppna upp så man får bättre inblick från skolan? Den upplevs mörk även nu när det är ljus ute och det är viktigt att belysningen fungerar. Många rör sig här vilket ger trygghetskänsla. Detta är vägen till fritidsgården.

Särskolan tycker att denna tunnel är otäck.

Det var tidigare graffiti här, nu är det övermålat med grått vilket eleverna tycker är tråkigt. De ser gärna att det är graffiti, men att de själva får göra den istället för någon annan.

2. Passage mellan skola och skogen

En passage som inte så många på skolan använder, de flesta använder innevägen. Är dock ett viktigt stråk för många andra.

Viktigt med kommande staket så att elever inte springer ut i cykelbanan och för att markera att det är en skolgård. I dagsläget är det ett stråk med delvis höga tvärfutningar och istäckor på vintern.

3. Skogskullen - "Björkbacken"

Eleverna får inte längre vara här på grund av att de tidigare gick in på angränsande tomter. Det finns ingen tydlig gräns. Om björkbacken ska användas är det viktigt med en tydlig gräns mot villatomterna samt att ytan röjs.

Det finns en mindre lekplats som förskolan nu får använda, men de använder den knappt.

Idrottslärarna skulle gärna använda detta område.

Det får gärna vara en tydlig ingång till björkbacken.

4. Gångväg in till skolgården

Inte många av dessa elever som använder den, men det är relativt många andra som går och cyklar förbi. När elever använder denna är det bland annat till Enavallen och utflykter främst sommartid, samt ett fåtal elever och föräldrar som kommer från stan.

5. Skolgården

De äldre eleverna använder knappt skolgården. De använder främst uppehållsrummen, där det finns soffor, bildard, höga bord och pingis. Klätterställningar för äldre önskas.

Elever och lärare önskar olika typer av utmaningar på skolgården samt flera nya kompisungor.

Viktigt med "snälla" träd och buskar så de är lekbara.

Pingisbord, även de tyngre, flyger bara iväg. Om pingisbord ska användas utomhus krävs något typ av vindskydd. Går det att ha en allmän yta i idrottshallen för ex pingisbord?

Ingen spelar innebandy i innebandyrinken – där spelas fotboll istället.

Tänk på lågt undermåll.

Lärare önskar många bodar och ett antal med el för ex belysning.

6. Bollplaner och gräsytor

Används när det är varmt, nu är det bara is på stora delar av ytorna. Bland kan man åka skridskor här vintertid. Då vore det bra att lättare nå och kunna låna skridskor exempelvis i en bod. I dagsläget finns de i källaren.

Sommartid används bollplanen till fotboll. I framtiden är det viktigt med skyddsstaket, gärna högre än idag eller vinklat.

Längdhopps o dylikt används inte nu eftersom det är igenväxt, men bra om det finns i framtiden.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Genomförandetid Detaljplanens genomförandetid är 10 år.

Huvudmannaskap/ansvarsfördelning Kommunen är ensam ägare till all mark inom planområdet, såväl allmän platsmark som kvartersmark. Kommunen ansvarar för och bekostar genomförande inom både allmän platsmark och kvartersmark.

Avtal

Exploateringsavtal Kommunen äger all mark inom planområdet och något exploateringsavtal kommer därför inte att tas fram.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning, gemensamhetsanläggning m.m. Kommunen tar initiativ till och bekostar eventuella förändringar i fastighetsindelningen under detaljplanens genomförande. För eventuella ledningsrätter tar respektive ledningsägare initiativ till lantmäteriförrättning.

Tidigare detaljplaner Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare detaljplaner att gälla inom nu aktuellt planområde, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det.

Ekonomiska frågor

Planekonomi Detaljplanearbetet har finansierats inom ramen för de kommunala skol- och idrottshallsprojekten och någon planavgift kommer därför inte att tas ut i samband med bygglov.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

- Miljöteknisk bedömning inför samråd, WSP, 2022-05-12
- Dagvattenutredning för del av Lillsidan 4:4, Väg- & VA-Ingenjörerna, 2022-03-30
- Ljudbeskrivning PH, Lillsidanskolan, Enköping Kommun, Efterklang, ÅF-Infrastructure AB, 2022-03-18
- Riskutredning anläggningsrisk fastigheten Lillsidan 4:2, WSP, 2022-09-14

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

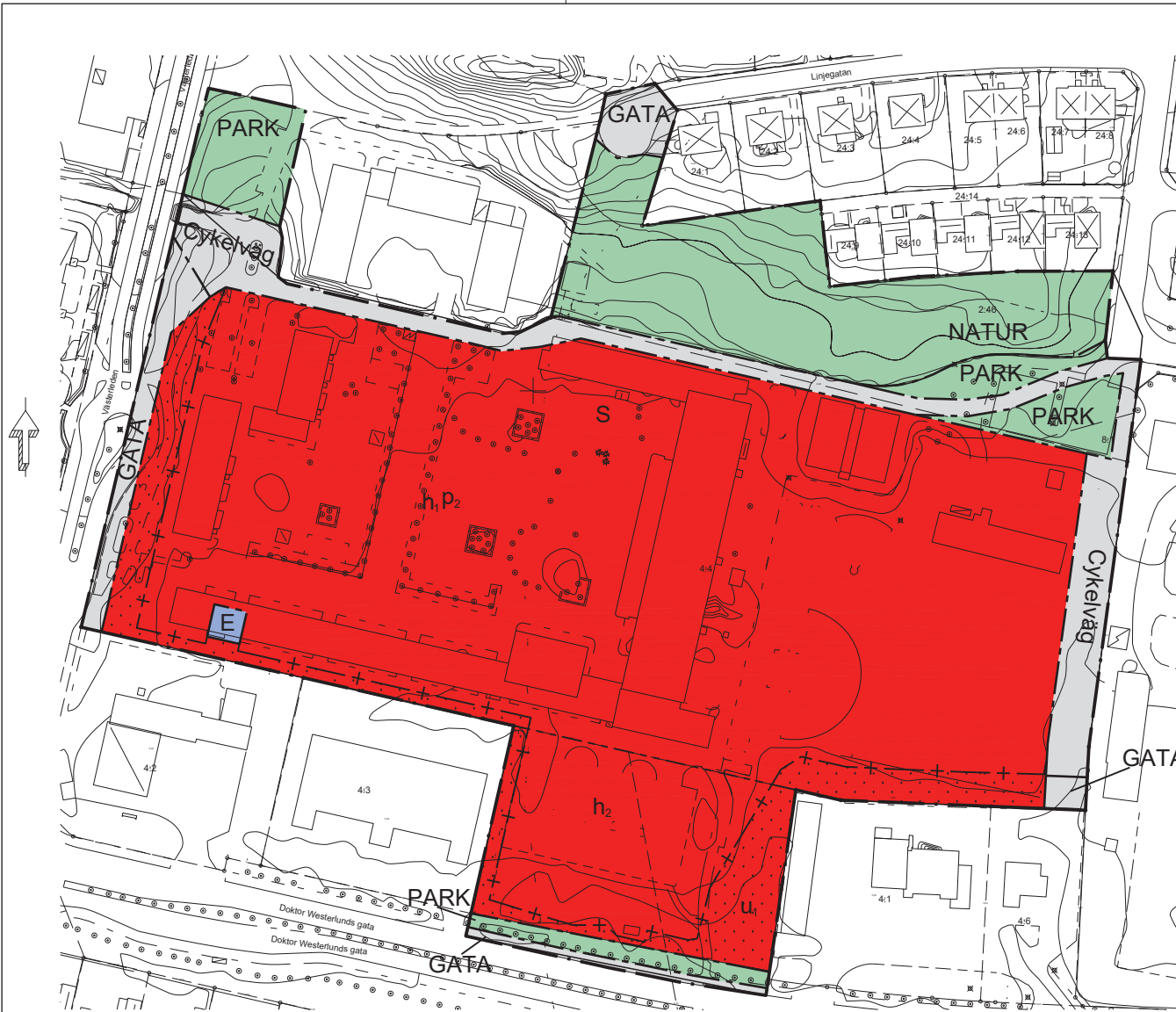
Planhandlingarna har upprättats av planarkitekt Tobias Viberg i samråd med planchef Patrik Holm.

REVIDERINGAR

De stycken som reviderats efter genomförd granskning har markerats med streck i marginalen.

Patrik Holm
Planchef

Tobias Viberg
Planarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Sekundär egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

- GATA Gata.
- Cykelväg. Cykelväg.
- NATUR Natur.
- PARK Park.

Kvartersmark

- E Tekniska anläggningar.
- S Skola.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad

Höjd på byggnadsverk

- h_1 Högsta nockhöjd är 25 meter
- h_2 Högsta nockhöjd är 17.5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- u Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Placering

- p_s Huvudbyggnad ska placeras minst 4.5 meter från fastighetsgräns/användningsgräns

TILL PLANEN HÖR FÖLJANDE HANDLINGAR:

- Planbeskrivning, 2023-01-16
- Fastighetsförteckning, 2022-09-28
- Samrådsredogörelse, 2022-09-29
- Utlåtande, 2023-01-16

Planavgift tas ej ut vid bygglov

GRUNDKARTA

Uppdaterat från digital planarkarta 2022-09-28
 Mätstapel: Gata
 Mätstapel: Cykelväg

LELLESDÄN 4:2

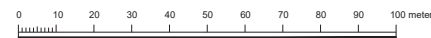
Del av LELLESDÄN 8:1 och 8:9

Del av GALGVRETN 2:46

BETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Örnspårpunkt
- Nivåkurvor, 0,5 m elevhöjdssteg
- Bostad- resp. utrust. tvättstuga
- Skärmåsk resp. Transformatorstation
- Fområde
- Fomrännställe
- Beskrivnings- och stiftsgränser
- Skulpt resp. häck
- Lottsk resp. terrass
- Vägkant resp. kantsten
- Slätt
- Ryttstall
- Träbrunn
- Fastighetsbeteckning
- Mätstapel
- Koordinatskyss

Teknisk beskrivning
 Koordinatsystem i plan: SWE1990:1630
 Koordinatsystem i höjd: RNS2000
 Kartan innehåller detaljer med olika kvaliteter.
 Framställt genom rymtning och kopiering från kommunala planarkarta

		Antagandehandling
Detaljplan för Lillsidanskolan med sporthall Enköpings kommun - standardförfarande		Beslut om samråd 2022-06-09 § 58 Beslut om granskning 2022-10-06 § 93 KS Antagande
2023-01-16		Laga kraft
Patrik Holm Planavdelningschef		Genomfördet
Tobias Viberg Planarkitekt		Diarienummer KS2021710
Utskriftsformat A2 (1:1000)		Plannummer

2022-09-29

KS2021/710

Detaljplan för Lillsidanskolan med sporthall

Enköpings kommun Standardförfarande

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutade vid sammanträde 2022-06-09 § 58 att sända rubricerad detaljplan för samråd. Detaljplanen har varit utsänd för samråd under tiden 2022-06-20 – 2022-09-02 (11 veckor).

Under samrådstiden har 14 yttranden inkommit till kommunen varav 4 utan erinran och 4 med enklare upplysningar.

Nedan förtecknas inkomna synpunkter, samhällsbyggnadsförvaltningens eventuella kommentarer redovisas i kursiv stil. Yttranden i sin helhet finns tillgängliga på plan- och exploateringsavdelningen.

Myndigheter, organisationer m fl	Anmärkning
1. Länsstyrelsen Uppsala län	Synpunkter
2. Lantmäteriet	Synpunkter
3. E.ON Energidistribution AB	Upplysningar
4. TeliaSonera/Skanova	Ingen erinran
5. PostNord	Ingen erinran
6. Luftfartsverket	Ingen erinran
7. Region Uppsala/Kollektivtrafikförvaltningen UL	Upplysning
8. Miljö- och byggnadsnämnden	Synpunkter
9. Socialnämnden	Synpunkter
10. Räddningstjänsten	Synpunkter
11. Ena Energi AB	Upplysningar
12. Funktionsrätt Enköping	Upplysningar
13. VafabMiljö AB	Ingen erinran
Övriga	Anmärkning
14. Goran Vulic	Synpunkter

SAMMANFATTNING OCH FÖRSLAG TILL VIDARE HANDLÄGGNING

Parallellt med samrådet har arbetet med projektering av skola, idrottshall och skolgård fortsatt. Några justeringar av plangränser har gjorts för att definiera och säkerställa allmän platsmark för grönytor i anslutning till skolfastigheten.

Plankartan har kompletterats med en villkorsbestämmelse att en åtgärdsplan för masshantering inom kvartersmarken ska finnas och vara godkänd av miljötillsynsavdelningen, innan startbesked får ges för nya byggnader. Efter samrådet har även en riskutredning tagits fram för att visa att det är möjligt att placera en framtida transformatorstation där så föreslås i relation till drivmedelsanläggningen på Lillsidan 4:2 (Circle K).

Med de revideringar och kompletteringar som gjorts efter samrådet bedömer planavdelningen att förslaget är redo att skickas på granskning.

SAMMANFATTNING INKOMNA SYNPUNKTER OCH KOMMENTARER

Myndigheter, organisationer m fl

---

1. Länsstyrelsen Uppsala län

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § miljöbalken.

"Miljökvalitetsnormer (MKN)

Länsstyrelsen kan konstatera att föroreningarna i dagvattnet kommer att minska för de ämnen som redovisas i dagvattenutredningen. En bedömning saknas dock för ett flertal föroreningsämnen som är relevanta för recipienten Enköpingsån.

För att följa MKN får en detaljplan inte ge upphov till en förändring som innebär att vattenmiljön försämras på ett sätt som äventyrar möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. En försämring bedöms inte vara tillåtlig om den bidrar till att status sänks, om den äventyrar en norm eller om ytterligare försämring förekommer för en kvalitetsfaktor med lägst status. Den lägsta statusen är måttlig status för särskilt förorenade ämnen, uppnår ej god status för prioriterade ämnen och dålig status för resterande kvalitetsfaktorer. Vilka ämnen som behöver inkluderas i en dagvattenutredning kan därmed variera från fall till fall, beroende på recipienten.

För ämnena kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyleterar (PBDE) finns en samlad bedömning där samtliga ytvattenförekomster har en norm satt med mindre strängt krav avseende atmosfärisk deposition. Det mindre stränga kravet anger dock att lokala påverkanskällor måste åtgärdas och att de nuvarande halterna inte får öka.

I recipienten Enköpingsån förekommer följande ämnen i lägst klass: Arsenik, Koppar, Ammoniak, Nitrat, Antracen, Bromerad difenyleter, PFOS – Perfluorokansulfonsyra och dess derivater, Benso(a)pyrene, Tributyltenn. Även för dessa ämnen är en försämring otillåten.

För att Länsstyrelsen ska kunna ta ställning till om MKN för vatten följs behöver kommunen bedöma om dagvattenåtgärderna är tillräckliga för att inte öka spridningen av för ovan nämnda föroreningsämnen."

"Markföroreningar

Länsstyrelsen kan konstatera att PCB-föroreningarna är begränsade vad gäller utbredning och förekomst. Det framgår dock av den miljötekniska bedömningen att marken närmast befintlig skolbyggnad innehåller PCB-halter som överskrider Naturvårdsverkets gränsvärden för känslig markanvändning.

Det finns även en rekommendation till kommunen i den miljötekniska bedömningen om att reglera plankartan med ett villkorat startbesked. För att säkerställa att marken blir lämplig för sitt ändamål genom att markföroreningen avhjälps i samband med exploatering anser Länsstyrelsen att plankartan bör kompletteras med en planbestämmelse som villkorar att startbesked får ges först efter att marken sanerats."

"Biotopskydd

Enköpings kommun har ansökt om dispens från biotopskyddet för avverkning av alléträd inom det aktuella planområdet, länsstyrelsens ärende dnr 521-8010-2020. Ärendet är under handläggning och länsstyrelsen inväntar komplettering i fråga om plantering av ersättningsträd inom eller utanför planområdet. Innan det har kommit in kan länsstyrelsen inte fatta beslut om dispens för biotopskyddet. Frågan om dispens från biotopskyddet behöver hanteras innan planen beslutas, annars kan det finnas risk att delar av planen inte kan genomföras."

Kommentar

Planhandlingarna kompletteras med en villkorsbestämmelse att startbesked inte får ges förrän en åtgärdsplan finns och godkänts av miljötillsynsmyndigheten. Åtgärdsplanen ska säkra att marken uppfyller kraven för skolverksamhet enligt skyddsnivå KM (känslig markanvändning) eller motsvarande.

Kommunens bedömning är att denna villkorsbestämmelse innebär att halter av olika ämnen i marken därmed inte får påverka på dagvatten eftersom dagvattenlösningen anläggs i samband med masshanteringen som sker enligt åtgärdsplanen.

Övriga ämnen som belastar MKN för recipienten Enköpingsån bedömer kommunen att detaljplanens genomförande inte kan påverka eftersom de inte finns inom planområdet idag och heller inte kommer att användas i nybyggnationen. Planbeskrivningen kompletteras med denna bedömning.

Kommunen avvaktar beslut om dispens från biotopskyddet för alléträd.

2. Lantmäteriet

Lantmäteriet uppmärksammar att detaljplanens genomförandetid inte framgår av plankartan. Vidare påtalas att det även bör framgå vad som sker med gällande detaljplaner och eventuella fastighetsindelingsbestämmelser som berörs av planarbetet. Detta kan till exempel beskrivas genom en text i stil med "Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet."

Kommentar

Planhandlingarna kompletteras enligt Lantmäteriets påpekanden.

3. E.ON Energidistribution AB

E.ON efterfrågar ytterligare ett u-område men den begäran har sedan visat sig bero på ett missförstånd. E.ON önskar förtydligande av planbestämmelsernas formuleringar, upplyser om elsäkerhetsföreskrifter och upplyser om att den som initierar en flytt av befintliga ledningar bekostar densamma.

Kommentar

Planhandlingarna revideras enligt E.ONs upplysningar

7. Region Uppsala / Kollektivtrafikförvaltningen UL

"I och med nya stadsbusslinjenätet i Enköping har detta område setts över och hållplatsen Västerleden ska byggas om (kommer att ske 2022). Vädskydd kommer att finnas på båda lägena då både skola och idrottshall är stora målpunkter. Dialog har först mellan Enköpings kommun och Trafik och samhälle i samband med detta där man bland annat sett över vägbredder för att öka trafiksäkerheten och öka framkomligheten för gång och cykel."

Kommentar

Planhandlingarna förtydligas med information om hållplatserna även om deras utformning inte regleras i detaljplanen.

8. Miljö- och byggnadsnämnden

"Miljöavdelningen har en kommentar till avsnitt Befintliga förhållanden på s.10 där det anges att WSPs rapport konstaterar att det förutom PCB inte finns halter som överskrider riktvärden för KM. Denna del bör revideras då det i WSPs rapport framgår att föroreningshalter över KM och i en punkt halt över MKM påvisades (arsenik, barium, kobolt, krom, nickel, PAH-H och alifater > C5-C16) vid undersökningen.

Miljöavdelningen menar att detta bör framgå i planbeskrivningen trots att WSP bedömer att de påvisade halterna dock ligger på naturligt förekommande nivåer eller att de inte utgör någon risk.

Miljöavdelningen vill vidare flagga för att tillsynsmyndigheten i andra saneringsärenden har ansett att föroreningshalter som befunnit sig inom spannet för naturligt förekommande nivåer trots det ska saneras bort med hänsyn till risk för människors hälsa och miljö. Bedömning av åtgärds mål och eventuella avsteg för sanering behöver hanteras inom ramen för kommande saneringsärende.

Miljöavdelningen förordar en planbestämmelse i plankartan som omhändertar frågan om föroreningar på fastigheten. Miljöavdelningen anser att planbestämmelsen inte bör fästas till en specifik skyddsnivå (exempelvis KM). Detta för att exploatör och tillsynsmyndighet i exploateringskedet vid hantering av sanering kan landa i en annan bedömning kring relevant skyddsnivå.

Miljöavdelningen har inga synpunkter på dagvattenutredningen eller de förslag på åtgärder som framgår av denna.”

”På s. 27, under rubriken ”Trafik” står det att trafikutredningar är framtagna hur Dr Westerlunds gata och Västerleden ska anpassas. Bland annat kommer de att omformas och skalas ned för biltrafik för att ge mer plats för gång- och cykeltrafikanter. Miljöavdelningen har hanterat klagomål om tung trafik på Dr Westerlunds gata och undrar om det planeras för förbud av genomfart av tung trafik på Dr Westerlunds gata.”

Kommentar

Planhandlingarna kompletteras enligt miljöavdelningens önskemål vad gäller redovisning av ämnen som förekommer inom planområdet, men det bör enligt markkonsulten poängteras att det inte är anmärkningsvärda halter av övriga ämnen som ställvis påvisats vara förhöjda mot riktvärden samt att detta får antas bero på naturligt förekommande variation i den här delen av Sverige. Bortsett från PCB beror de alltså inte på mänsklig verksamhet utan är på nivåer som är naturliga i staden.

Planhandlingarna kompletteras med en villkorsbestämmelse att startbesked inte får ges förrän en åtgärdsplan finns och godkänts av miljötillsynsmyndigheten. Åtgärdsplanen ska säkra att marken uppfyller kraven för skolverksamhet enligt skyddsnivå KM (känslig markanvändning) eller motsvarande. I en detaljplan måste markens lämplighet för föreslaget ändamål bevisas. Behöver åtgärder vidtas för att säkerställa det behöver det i detaljplanen visas vad som ska åtgärdas och att det kan ske (PBL 4:14). Detaljplanens villkorsbestämmelse behöver därför definiera vilken skyddsnivå som ska uppnås med åtgärden.

Mot bakgrund av ovanstående är det olyckligt att kalla processen kring hanteringen av massor (utöver de som kan uppvisa PCB) i samband med uppförande av ny skolbyggnad och skolgård, för saneringsärendet. En ny skola ska byggas på befintlig skolas plats och massor ska hanteras på korrekt sätt. PCB-lämningarna bedöms vara resultatet av den sanering av PCB som tidigare genomförts i skolbyggnaden enligt det regelverk som gäller.

Vad gäller Doktor Westerlunds gata reglerar inte en detaljplan hastigheter eller genomfartsmöjlighet för olika trafikslag. Det reglerar tekniska nämnden och trafikverket genom lokala trafikföreskrifter. Doktor Westerlunds gata är omlodningsväg för E 18 och omdanas nu för att minska trafikens hastighet och förändra gatans karaktär från genomfart till mer stadsmässig gata. Samtidigt kommer den dock att behöva behålla funktionen som omlodningsväg om något skulle inträffa som blockerar E 18. Sammantaget bedöms attraktiviteten minska för genomfartstrafik för tunga fordon som inte har målpunkt i området eller Enköpings centrum.

9. Socialnämnden

”Socialnämnden beslutar att fastställa och överlämna förslag:

- Att alla översiktsplaner och detaljplaner innefattar en barnkonsekvensanalys, så som den här planen gör,

- Att Boverkets normer för barns lektyta utomhus respekteras vid all nybyggnation i Enköping från nu och framåt, särskilt för skolor,
- Att all nybyggnation av skolområden och fritidsområden för ungdomar kompletteras med ett nattligt perspektiv på platsen, där unga vuxna utgör huvudsaklig målgrupp för en trygghetsvandring

Socialnämnden har i övrigt inga synpunkter på den föreslagna detaljplanen.”

Kommentar

Planavdelningen delar inte socialnämndens uppfattning att alla detaljplaner ska innefatta en barnkonsekvensanalys. I alla beslut som påverkar barn ska dock en barnkonsekvensanalys göras. Många detaljplaner påverkar inte barn och många kommunala beslut som påverkar barn genererar inte behov av ny eller reviderad detaljplan.

I fall som detta, när kommunen tar fram en detaljplan och projekterar byggnader och gård för en kommunal verksamhet, finns många fördelar med att göra barnkonsekvensanalysen inom ramen för projekteringen istället. Då kan barnens perspektiv på ett mer konkret sätt tas tillvara.

Förslaget om trygghetsvandring med unga vuxna som socialnämnden efterfrågar, skickas vidare till projektgruppen som leder projektering av Lillsidanskolan och idrottshallen. Eftersom detaljplanen i väldigt liten omfattning reglerar var byggnader får placeras och alls inte hur skolgården gestaltas eller ljussätts, är det i projekteringen som den typen av kvalitetssäkringar fyller störst funktion.

Boverket har inte fastställda normer eller riktlinjer men anger att en skolgård oavsett antal barn behöver ha en sammanhängande yta på 3000 kvadratmeter samt att ett ”rimligt mått på friyta kan vara [---] 30 m² per barn i grundskolan.” (<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/krav-pa-tomter/friyta-for-lek-och-utevistelse-for-forskolor-och-skolor/>)

I det aktuella ärendet har i princip all tillgänglig mark som finns i området planlagts som skolgård eller cykelvägar som minimerar biltrafik i skolans närhet och erbjuder så säkra skolvägar som möjligt för oskyddade trafikanter. Utifrån platsens faktiska förutsättningar och storlek har en så stor skolgård som möjligt därmed åstadkommit. Friytan per elev på Lillsidanskolan blir drygt 20 kvadratmeter när 40 kvadratmeter per särskoleelev dragits av.

10. Räddningstjänsten

Räddningstjänsten lyfter drivmedelsanläggningen på angränsande Circle K:

”På fastigheten Lillsidan 4:2 finns en bensinstation med tillhörande riskkällor (klassade zoner). Enligt planhandlingen planerar man att anlägga en transformatorstation i bensinstationens närhet. För att förhindra antändning av explosiv atmosfär är det viktigt att tillräckligt avstånd hålls mellan bensinstationens klassade områden och transformatorstationen. Sannolikt rymts tillräckligt skyddsavstånd med föreslagen placering men detta behöver

kontrolleras innan beslut om planen tas.

Behov av riskhänsyn

I planområdet närhet finns riskkällor som kan påverka människor och miljö inom planområdet. Särskild riskhänsyn kan behöva vidtas med avseende på transformatorstationens placering. En enklare riskutredning bör därför utföras i syfte att klargöra skyddsavstånd mellan transformatorstationen och bensinstationens riskkällor.

Brandvattenförsörjning

Planområdet bör brandvattenförsörjas från brandpostnät med flödeskapacitet i enlighet med gällande styrdokument. För det aktuella planområdet innebär det att det finns ett brandpostnät med minst flödeskapacitet 1200 l/min och maximalt 150 meter inbördes avstånd mellan brandposter.

Det är för Räddningstjänsten oklart om befintligt brandpostnät i anslutning till planområdet har kapacitet enligt gällande styrdokument. Förutsättningar för brandvattenförsörjning inom planområdet bör klargöras av kommunens huvudman för vattenförsörjning innan beslut om detaljplan fattas."

Kommentar

En riskutredning har efter samrådet sammanställts där slutsatsen är följande: "Det bedöms att risken är mycket låg för antändning av utströmmande ångor eller gas från avluftningar i drivmedelsstationen, genom den tänkta placeringen av en transformatorstation i närheten av Circle K:s drivmedelsstation på fastigheten Lillsidan 4:2. Transformatorstationen bedöms därför kunna placeras vid den tänkta platsen vid skolområdet." Planhandlingarna kompletteras mvattensed denna bedömning.

Vad gäller brandvattenförsörjning har VA-avdelningen gjort en kapacitetsutredning och meddelar att kapacitet och brandposter ska finnas i anslutning till skolan. Brandvattenfrågan vidareförmedlas till projekteringen.

11. Ena Energi AB

Har inga synpunkter på detaljplanens utformning men önskar att deras fjärrvärmeledningar finns med i den tekniska beskrivningen och att de är med i projektering och samordning vid genomförande av ny skola och idrottshall.

Kommentar

Planhandlingarna förtydligar informationen om fjärrvärme. Informationen vidareförmedlas till projektledningen för byggnation av skola och idrottshall så att ledningssamordning och liknande frågor hanteras tillfredställande.

12. Funktionsrätt Enköping

Funktionsrätt Enköping, FRE – ett samarbetsorgan för 15 funktionsrättsföreningar i Enköping – vill härmed lämna följande synpunkter på detaljplanen för Lillsidanskolan med idrottshall

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning gäller i Sverige sedan drygt 10 år och bildar basen för Funktionsrätt Enköpings arbete med tillgänglighet och delaktighet i samhället. ETT SAMHÄLLE FÖR ALLA.

Enköpings kommun har ställt sig bakom konventionen och det skapar förutsättningar för att all planering och byggnation skall vila på de grunderna.

Tillgänglighet är en nödvändig förutsättning för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva oberoende och delta fullt ut och jämlikt i samhället.

Hela planen måste bygga på alla människors lika värde och att det planerade området skall kunna vara tillgängligt för alla som väljer att vistas där.

FRE har med tillfredsställelse noterat att en barnkonsekvensanalys har påbörjats i planarbetet. Att även barn med olika funktionsnedsättningar och speciellt i den här detaljplanen förutsätter vi att även barn/elever från särskolan deltagit i arbetet tillsammans med projektets landskapsarkitekter.

FRE vill framhålla att det är viktigt att ta till vara den kunskap och erfarenhet som finns i FRE och bland deras medlemmar kring tillgänglighet.

FRE efterfrågar i det fortsatta arbetet en konsekvensanalys utifrån Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Grundskola med grund -och träningssärskola

I planen anges att grund- och träningssärskolan är integrerad i grundskolan som helhet men har egna lokaler och kan nyttja egna entréer liksom skolgårdar. FRE:s förhoppning är att det i fortsatta överläggningar med FRE och projektgrupper mer definierar vad som ger mervärde när det gäller integrationen i Lillsidanskolan.

Idrottshallen

FRE med dess 15 medlemsföreningar är i stort behov av lokaler för att utöva rehabilitering och träning. Förhoppningsvis finns möjligheter att i framtiden ha till gång till Lillsidanskolan idrottshall även för FRE:s medlemsföreningar.

Gator och trafik

Särskolan – och träningssärskolan kommer att behöva god tillgång till avlämningsplatser för färdtjänstbilar och privatbilar i anslutning till skoldagens start och avslut.

I en skola med 800 elever kommer det att finnas många barn med olika funktionsnedsättningar och många av dessa kommer att behöva bli lämnade och hämtade av föräldrar/anhöriga på ett säkert sätt.

Friytor

En viktig synpunkt att beakta är behovet av att kunna orientera sig på de planerade friytorna för elever/lärare/anhöriga med synnedsättning eller kognitiva funktionsnedsättningar,

Parkering

I anslutning till skolan måste det finna parkeringsplatser och

laddningsmöjligheter för elever/lärare med elrullstolar. Funktionsrätt Enköping hoppas få delta i det fortsatta arbetet kring Lillsidanskolan med idrottshall med våra erfarenheter och kunskaper.

Kommentar

Planavdelningen tackar för synpunkterna och delar FREs syn och ambition att bygga ett samhälle för alla. Samhällsbygget utgörs av så många fler delar än bara detaljplanens regleringar i plankarta och planbeskrivning. Synpunkterna har vidareförmedlats till fastighetskontoret, utbildningsförvaltningen och upplevelseförvaltningen som svarat att de vill ha dialog och planerar möte med FRE för att gå igenom och kvalitetssäkra de olika konkreta lösningarna för bland annat tillgänglighet, integration och delaktighet som FRE lyfter.

Inför granskningen kommer planhandlingarna att kontrolleras så att de inte begränsar möjligheterna att uppfylla vad projekteringen och FRE kommer fram till i sin dialog.

Övriga

---

15. Goran Vulic

"Då jag och min familj bor tvärs över gatan från Gamla Västerledsskolan, hoppas jag och skulle vilja uppmana er om att ni ska ta hänsyn till att sanera först och främst asbest, men också andra farliga ämnen innan ni river bort skolan, så att vi som bor i närheten kommer inte vara utsatta för dessa."

Kommentar

Planhandlingarna kompletteras med en villkorsbestämmelse att startbesked inte får ges förrän en åtgärdsplan finns och godkänts av miljötillsynsmyndigheten. Åtgärdsplanen ska säkra att marken uppfyller kraven för skolverksamhet enligt skyddsnivå KM (känslig markanvändning) eller motsvarande.

Enköping

2022-09-29

Patrik Holm

Planchef

Tobias Viberg

Planarkitekt

2023-01-16

KS2021/710

Detaljplan för Lillsidanskolan med sporthall

Enköpings kommun Standardförfarande

UTLÅTANDE

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutade vid sammanträde 2022-06-09 § 58 att sända rubricerad detaljplan för samråd. Detaljplanen har varit utsänd för samråd under tiden 2022-06-20 – 2022-09-02 (11 veckor). Inkomna yttranden från samrådsskedet finns sammanfattade och kommenterade i samrådsredogörelsen. Planen reviderades efter samrådet och skickades ut för 3 veckors granskning under tiden 2022-10-14 till 2022-11-04.

Under granskningen har 10 yttranden inkommit till kommunen varav 3 utan synpunkter.

Inkomna yttranden från granskningen samt även sammanfattning från samrådet har sammanställts i detta utlåtande. Nedan förtecknas inkomna synpunkter, samhällsbyggnadsförvaltningens eventuella kommentarer redovisas i kursiv stil. Yttranden i sin helhet finns tillgängliga på plan- och exploateringsavdelningen.

Myndigheter, organisationer m fl	Anmärkning samråd	Anmärkning granskning	Kvarstående synpunkter
1. Länsstyrelsen Uppsala län	Synpunkter	Synpunkter	Nej
2. Lantmäteriet	Synpunkter	Ingen erinran	Nej
3. E.ON Energidistribution AB	Upplysningar	Synpunkter	Nej
4. Vattenfall Eldistribution AB	-	Ingen erinran	Nej
5. TeliaSonera/Skanova	Ingen erinran	-	Nej
6. PostNord	Ingen erinran	-	Nej
7. Luftfartsverket	Ingen erinran	-	Nej
8. Region Uppsala/Kollektivtrafikförvaltningen UL	Upplysning	Ingen erinran	Nej
9. Miljö- och byggnadsnämnden	Synpunkter	Synpunkter	Nej
10. Socialnämnden	Synpunkter	Synpunkter	Nej
11. Räddningstjänsten	Synpunkter	Synpunkter	Nej
12. Ena Energi AB	Upplysningar	-	Nej
13. Funktionsrätt Enköping	Upplysningar	-	Nej
14. VafabMiljö AB	Ingen erinran	Ingen erinran	Nej
Sakägare eller motsvarande	Anmärkning samråd	Anmärkning granskning	Kvarstående synpunkter
15. Goran Vulic	Synpunkter	-	Nej
16. Fastighetsägare, Lillsidan 4:3	-	Synpunkter	Nej

Postadress
Enköpings kommun
745 80 Enköping

Besöksadress
Gnejsgatan 8

Telefon (växel)
0171-62 50 00

Telefax

Plusgiro
7 07 27-3

Org.nr
212000-0282

Webbadress
www.enkoping.se

E-post
samhallsbyggnadsforvaltning@enkoping.se

SAMMANFATTNING AV INKOMNA YTTRANDE UNDER SAMRÅDET

Parallellt med samrådet fortsatte arbetet med projektering av skola, idrottshall och skolgård fortsatt. Några justeringar av plangränser gjordes för att definiera och säkerställa allmän platsmark för grönytor i anslutning till skolfastigheten.

Plankartan kompletterades inför granskning med en villkorsbestämmelse att en åtgärdsplan för masshantering inom kvartersmarken ska finnas och vara godkänd av miljötillsynsavdelningen, innan startbesked får ges för nya byggnader. Efter samrådet har även en riskutredning tagits fram för att visa att det är möjligt att placera en framtida transformatorstation där så föreslås i relation till drivmedelsanläggningen på Lillsidan 4:2 (Circle K).

Med de revideringar och kompletteringar som gjordes efter samrådet bedömde planavdelningen att förslaget var redo att skickas på granskning.

INKOMNA YTTRANDE UNDER GRANSKNINGEN

Myndigheter, organisationer m fl

---

1. Länsstyrelsen Uppsala län

”Länsstyrelsen har i granskningsskedet återstående synpunkter av betydelse för Länsstyrelsens överprövning enligt 11 kap. 10 § PBL.

MKN ytvatten

Länsstyrelsen har under samrådet kommenterat att den framtagna föroreningsbedömningen inte inkluderar samtliga parametrar där ytterligare försämring äventyrar MKN för recipienten Enköpingsån. Länsstyrelsen ansåg därför att det inte gick att bedöma huruvida planen följer MKN för ytvatten. Länsstyrelsen har dock reviderat sin tidigare bedömning. Även om en föroreningsbedömning saknas för föroreningsämnen där en ökning äventyrar MKN sker en betydande minskning av ett flertal närings- och föroreningsämnen med föreslagna dagvattenåtgärder. Länsstyrelsen anser det därför vara osannolikt att ytterligare försämring skulle ske för ämnen som inte ingår i föroreningsbedömningen. Länsstyrelsen bedömer därför att planen anses följa MKN för ytvatten.

Hälsa och säkerhet

Markföroreningar

Kommunen har reglerat plankartan med en villkorsbestämmelse om att startbesked inte får ges förrän en åtgärdsplan finns och har godkänts av miljötillsynsmyndigheten.

Enligt 4 kap. 14 § PBL får kommunen i en detaljplan bestämma att *lov eller startbesked* för en åtgärd som innebär en väsentlig ändring av markens användning endast får ges under förutsättning att markens lämplighet för bebyggande har säkerställts genom att en markförening har avhjälppts. Länsstyrelsen anser att planbestämmelsen, så som den nu är utformad, saknar lagstöd. Villkorsbestämmelsen behöver därför omformuleras till att bygglov eller startbesked inte får ges förrän markföreningar har avhjälppts. Om bestämmelsen inte ändras inför planens antagande kan Länsstyrelsen komma att pröva planen i enlighet med 11 kap. 10 § PBL."

Efter granskningstidens utgång har kommunen fört dialog med Länsstyrelsen om detaljplaneförslaget verkligen innebär väsentligt ändrad markanvändning och om det är lagligt att använda villkorsbestämmelse i det här fallet för att få uppföra ny skolbyggnad på befintlig skolfastighet. Länsstyrelsen har efter detta reviderat sitt granskningsyttrande och meddelat :

"Ett rimligt alternativ inför antagandet bör vara att inte använda villkorsbestämmelsen alls i plankartan, men att beskriva utförligare i planbeskrivningen hur en sanering ska gå till. Dvs att det kommer att ske löpande av kommunen under projektet och under kontroll av miljötillsynsmyndigheten. Delar av en sådan beskrivning fanns redan med i planbeskrivningen när detaljplanen var ute på granskning. Om en sådan skrivning finns med i planbeskrivningen så kommer vi inte pröva planen vid antagandet."

Kommentar

Planhandlingarna ses över så att det står utom allt tvivel för genomförandet att förening (PCB) ska saneras löpande under byggtiden och massor ska hanteras så att halter av ämnen inte överstiger riktvärden på skolgårdsytor där barn kan komma i kontakt med dem.

De dokumenterade halterna av olika ämnen blir ett anmälningsärende till miljötillsynsavdelningen inom kommunen som följs löpande parallellt med att ny skola, idrottshall och skolgård anläggs samt befintliga skolbyggnader rivs.

3. E.ON Energidistribution AB

"E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och följande synpunkter.

E.ON noterar E-områdena som är utlagda på plankartan, vilket vi är tacksamma för. Men då plankartans bestämmelser endast visar "*Teknisk anläggning*" vid beteckningen "*E*" så hemställer E.ON på att E-området för vår transformatorstation preciseras (enligt riktlinjerna i Boverkets allmänna råd om planbestämmelser) och istället får beteckningen "*E1 - Transformatorstation*". E.ON yrkar även på att det i planbestämmelserna anges "*Minst 5 meter avstånd mellan transformatorstation och brännbar byggnad eller upplag*".

E.ON konstatera att blivande E1-områdena är för små för de nätstationer som ska placeras på plats. Ett minsta område på 10x10 meter ska upprättas där

nätstationerna kan placeras.

E.ON hemställer även om att det i genomförandebeskrivningen framgår att kostnader för eventuell flyttning/ombyggnation eller skada av E.ONs anläggning i samband med planförslaget bekostas av exploatören.

Under förutsättning att man ta hänsyn till ovan, så har E.ON inget ytterligare att erinra över planförslaget."

Kommentar

Planbestämmelserna förtydligas enligt E.ONs önskemål. Endast det ena E-området avser dock plats för transformatorstation.

E.ON är delaktiga i projektering av den nya skolan med idrottshall och utemiljöer. E-området i anslutning till vändplan och lastintag i skoltomtens sydvästra hörn förankras med E.ONs representant i projekteringsgruppen inför antagande av detaljplanen.

9. Miljö- och byggnadsnämnden

Miljöavdelningen har följande synpunkter:

"Om det finns utrymme enligt 4:14 i PBL (SFS 2010:900) att besluta om en villkorsbestämmelse vid samma markanvändning som nu gällande detaljplan ser miljöavdelningen att bestämmelsen behöver förtydligas alternativt utformas liknande den som fastställdes i detaljplanen för Lillsidan 4:5 m.fl plannummer 2017/495.

Med nuvarande formulering menar miljöavdelningen att det dels inte är tydligt vad som avses med åtgärdsplan och vad denna ska innehålla. Det är vidare okänt för tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken om denne har någon laglig möjlighet att godkänna dokument som lämnas in inom ramen för ett PBL-ärende (bygglov).

Miljöavdelningen ser dock positivt på att just masshantering lyfts i planärenden då det är viktigt att massor inom ett exploateringsprojekt hanteras på ett miljömässigt korrekt sätt. Att man på så sätt minskar risken för att föroreningar sprids eller att avfallsmassor hamnar på olämpliga platser då man redan innan markarbeten startas har en plan för hur avfallsmassor ska hanteras inom ramen för projektet.

Om enbart begreppet åtgärdsplan och masshantering ska nämnas i villkorsbestämmelsen menar miljöavdelningen att det bör det framgå eller finnas en information i planbeskrivningen om att schaktning av förorenad mark är anmälningspliktig enligt miljöbalken. Berörd tillsynsmyndighet, miljö-och byggnadsnämnden, behöver få in en anmälan om avhjälpandeåtgärd av den påträffade PCB-föroreningen minst sex veckor innan saneringsarbetet påbörjas."

Bygglövsavdelningen framför reflektioner kring hur det tydligast planläggs där befintlig telekombod sannolikt ska byggas ihop med idrottshallen. Vidare upplyses om att utrymningstrappor och ramper får placeras på prickmark men inte skärmtak. Gestaltungsprinciper efterfrågas för byggnaderna som i granskningsförslaget alls inte regleras. Avslutningsvis ifrågasätts om villkorsbestämmelse för avhjälpning av markföroreningar är förenlig med 4:14 PBL som säger att villkor ska användas vid väsentligt ändrad markanvändning.

Kommentar

Se även bemötande av Länsstyrelsens synpunkter ovan.

Planhandlingarna ses över så att det står utom allt tvivel för genomförandet att förorening (PCB) ska saneras löpande under byggtiden och massor ska hanteras så att halter av ämnen inte överstiger riktvärden på skolgårdsytor där barn kan komma i kontakt med dem.

De dokumenterade halterna av olika ämnen blir ett anmälningsärende till miljötillsynsavdelningen inom kommunen som följs löpande parallellt med att ny skola, idrottshall och skolgård anläggs samt befintliga skolbyggnader rivs.

Planbestämmelser och byggrätt i anslutning till telekomboden söder om tänkt sporthall ses över.

Informationen om ramper och skärmtak vidareförmedlas till projektet för en sista kontroll innan detaljplaneförslaget lyfts för antagande.

Vad gäller gestaltungsprinciper är utgångspunkten att kommunen i det här fallet har full rådgivning som markägare, byggherre och verksamhetsutövare. Detaljplanen ska ses som en ramplan där exakt utformning hanteras i andra processer. Skulle hela eller delar av skolfastigheten i framtiden komma att säljas kan detaljplanen behöva tillägg eller revideringar. I dagsläget finns dock inga sådana signaler utan tvärtom har läget identifierats som centralt att ha stark kommunal närvaro i.

10. Socialnämnden

”Socialnämnden vill utifrån förslaget särskilt belysa idrottshallens föreslagna placering och utformning. Med denna menar nämnden att det finns en risk för en miljö som kan inbjuda till att bli en samlingsplats för ungdomar/unga vuxna. Ytan behöver särskilt beaktas och få en utformning avseende ljus som minskar denna risk.

Vidare menar förvaltningen att barnperspektivet ska beaktas avseende trafiksituationen runt skolan. Både yngre barn och ungdomar behöver en trafiksäker miljö. I förslaget är det angeläget att risker för de barn som ska passera vägarna i närområdet vägs in och undanröjs.”

Kommentar

Samhällsplanering är mycket mer än framtagande av en detaljplan och i alla

beslut som påverkar barn ska ett barnperspektiv finnas med. I placering och utformning av byggnader och utemiljöer inklusive trafik, har barn involverats på ett eller annat sätt inom projekteringen. Detaljplanen reglerar inte utformning eller ljussättning av miljöer och i fallet med Lillsidanskolan är detaljplanen i mycket en ramplan eftersom kommunen som markägare, byggherre och verksamhetsutövare har full rådighet.

Socialnämndens synpunkter vidareförmedlas till projektet.

11. Räddningstjänsten

"Räddningstjänsten har tidigare framför synpunkter på samrådshandlingen. Av granskningshandlingen framgår att vår synpunkt gällande riskhänsyn har beaktats genom särskild riskutredning¹. Däremot framgår det inte på vilket sätt vår synpunkt gällande brandvattenförsörjning har beaktats.

Räddningstjänsten vill därför klargöra följande:

- Planområdet bör brandvattenförsörjas från brandpostnät med flödeskapacitet i enlighet med gällande styrdokument². Det innebär för det aktuella planområdet att det behöver finnas ett brandpostnät med minst flödeskapacitet 1200 l/min och maximalt 150 meter inbördes avstånd mellan brandposter.
- Det är för Räddningstjänsten oklart om befintligt brandpostnät i anslutning till planområdet har kapacitet enligt gällande styrdokument. Förutsättningar för brandvattenförsörjning inom planområdet bör klargöras av kommunens huvudman för vattenförsörjning innan beslut om detaljplan fattas.

Kommentar

I samrådsredogörelsen som skickades med granskningshandlingarna meddelades följande: "Vad gäller brandvattenförsörjning har VA-avdelningen gjort en kapacitetsutredning och meddelar att kapacitet och brandposter ska finnas i anslutning till skolan. Brandvattenfrågan vidareförmedlas till projekteringen."

Planbeskrivningen kompletteras med informationen.

Sakägare eller motsvarande

---

16. Fastighetsägare, Lillsidan 4:3

Vi ombud lämnas följande synpunkter:

" Jag har tagit del av utsänt meddelande daterat 2022-10-02 och har följande synpunkter:

- Beträffande Idrottshallen och hänsyn till barn och ungdomar är underlaget knapphändigt. Hänvisning sker endast till barnkonventionen.
- Hallen behöver projekteras och byggas i nära samarbete med idrotten, befintliga idrottsföreningar och idrottsförbund för att säkerställa ändamålsenlig användning. Måtten på idrottsytorna bör vara fullstora, omklädningsrum för att möjliggöra idrottsaktiviteter för både killar och tjejer, samtidigt, är grundläggande. Det behöver också finnas tillräckligt med förråd och även sociala ytor för att möjliggöra möten/träffar före och efter själva idrottsutövandet.
- God logistik, säkerhet och trygg miljö skall vara ett krav vid planeringen
- Det bör möjliggöras att hallen kan användas efter skoltid för föreningslivet på orten.

Som grannfastighet är ovan av vikt för att möjliggöra en positiv och utvecklande miljö för barn och ungdomar så att vår verksamhet kan bedrivas utan risk för negativa händelser som klotter, nedskräpning, tillhåll för kriminella och andra störande gäng som kan uppstå om den uppförda hallen och skolbyggnaden inte byggs i samråd med användare för att möjliggöra en funktionalitet som de har varit med och påverkat. Då tar de ansvar."

Kommentar

Planavdelningen tackar för lämnade synpunkter.

Upplevelseförvaltningen meddelar att idrottshallen projekterats för att möta behov som förenings- och ungdomsverksamhet i kommunen uttryckt. Hallen får särskild avdelning för gymnastikföreningar med bland annat hoppgröpar. Det kommer även att inrymmas en fritidsgård med möjlighet till servering i hallen. Vad gäller mått blir hallen så kallat fullstor och kan användas för tävlingar i de flesta inomhusidrotter enligt standardiserade krav.

Tanken är att idrottshallen under skoltid ska användas av Lillsidanskolans elever men under kvällar och helger blir en naturlig träffpunkt för aktivt fritidsliv för ungdomar i olika åldrar oavsett om de är föreningsaktiva eller inte.

Kommunen genomför parallellt med skolprojektet en stor omdaning av kringliggande gator och infrastruktur. Trafiksäkerhet har varit i fokus och förutsättningarna för gående, cyklisterna och kollektivtrafik kommer att förbättras väsentligt i och med projektens genomförande.

Enköping

2023-01-16

Patrik Holm

Planchef

Tobias Viberg

Planarkitekt